Адолат кучли, куч эса адолатли бўлмоғи лозим

Адолат

1996 йил,
24 февраль,
№ 8 (47)

◆ ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ
◆ СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА
◆ Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон «Адолат» социал — демократик партиясининг газетаси

•1996 йил—Амир Темур йили

СОҲИБҚИРОН ДЕЙДИКИ...

• Ақлли душман, жоҳилу нодон дўстдан яхшироқ.

• Агар душманинг боши урив паноҳингга келса, раҳм қилиб яхшилик ва муруват кўрсат.

• Чин дўст удирки, дўстидан ҳеч қачон ранжимайди, агар ранжиса ҳам, узрини қабул қилади.

• Ҳар мамлакатда адолат эшигини очдим, зулму ситам йўлини тусдим.

• Чораси бўлмаган ишга киришма, чунки ундан қутулиб бўлмайди.

• Филнинг думи бўлгунча, чумолининг боши бўл.

• Адлу эҳсон билан жаҳон гулшани обод бўлади.

• Лочиннинг учарга мадори келмаса, чумчуққа масхара.

• Шер йигитни номус ўлдирар.

САМИМИЙ МАКТУБ

БИСМИЛЛАҲИР РАҲМОНИР РАҲИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракатуҳу

Ташқи ишлар вазирингиз жаноб Абдулазиз Комиловнинг Саудия Арабистони Подшоҳлигига ташрифи чоғида Сиз жаноби олийларининг мактубингизни олдим. Сиз жаноби олийларига мактубда билдирилган дўстона ҳистуйғулар учун миннатдорлик изҳор этаман. Усмон Қуръони нусхасидан иборат бўлган бебаҳо совғангиз билан фахрланаман ва совға учун ўз миннатдорлигимни билдираман.

Ташқи ишлар вазирингизнинг Саудия Арабистони Подшоҳлигига ташрифига икки томонлама муносабатларимизда самарали босқични бошловчи ижобий қадам сифатида қараймиз. Мазкур ташриф қардош мамлакатларимиз ўртасидаги биродарлик алоқаларини мустаҳкамлаш ва ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришга ҳисса қўшишига ишонамиз. Сўзимнинг ниҳоясида Сиз жаноби олийларига яна бир бор ўз миннатдорлигимни изҳор этиб, Сизга мустаҳкам сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, қардош Ўзбекистон халқига тараққиёт ва фаровонлик тилайман.

Оллоҳ Сизни ўз паноҳига олсин

Фаҳд бин Абдул Азиз ол САУД,
Саудия Арабистони Подшоҳи, икки муқаддас ҳарам ходими.
Абдуллоҳ бин Абдул Азиз ол Сауд,
Саудия Арабистони подшоҳлиги валиаҳд шаҳзодаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ АДАБИЁТ, САНЪАТ ВА МЕЪМОРЧИЛИК СОҲАСИДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ ҚЎМИТАСИДАН

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари қўмитаси 1996 йилги Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Давлат мукофотига асарларни тақдим этиш муддати 1996 йилнинг 1 мартидан 1 июлигача белгиланганлигини маълум қилади.

Мукофотга сазовор бўлган муаллифлар ва асарлар номи Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 5 йиллиги тантаналари арафасида эълон қилинади.

Асарларни тақдим этиш ва уларга ҳужжат тайёрлаш билан боғлиқ барча масалалар бўйича маълумот олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилиш мумкин:

700000, Тошкент шаҳри. Абдулла Тўқай кўчаси, 1-уй. Адабиёт, санъат ва меъморчилик соҳасида Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофотлари Қўмитаси. Телефон: (3712) 34-83-54.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН МУЛОҚОТ

Республика Президенти девони ахборот марказида Ўзбекистон Халқ банки раҳбарларининг иқтисодий мавзуда қалам тебратувчи журналистлар билан мулоқоти бўлди. Халқ банки бошқаруви раиси Н. Муҳиддинов мазкур банкнинг фаолияти ва унинг ишини янада такомиллаштириш режалари ҳақида сўзлаб берди.

Ўзбекистон Президентининг «Аҳолининг омонатлардаги ва давлат суғуртаси бўйича пул маблағларини индексация қилиш тўғрисида»ги Фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг ана шу Фармонни ижро этиш ҳақидаги қарорини бажаришда Халқ банки муассасалари ходимлари фаол иштирок этмоқда. Шу боис журналистларнинг бу борада амалга оширилаётган тадбирларга қизиқиши катта бўлгани табиий. Банк раҳбарлари ана шу ва бошқа саволларга жавоб қайтарди.

• *Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида*

САМАРҚАНД ТУМАНИ:

УЛҒАЙИШНИНГ БЕШИНЧИ БАҲОРИ

- **Дунё деҳқон қўлига суянади. Деҳқон-чи?**
- **Қишлоқда 240 та кичик корхона-ҳаммаси ишлаяпти**
- **Хориж сармоялари — қишлоққа**
- **Аҳоли жон бошига даромад — 17 минг 400 сўмдан.**
- **Бир йилда 3700 ишчи ўрни.**
- **«Пахтабанк» нинг туман бўлими — юз фоиз эмиссиясиз ишлаши мумкин-ку!**

Бугун республикамизда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотларнинг муваффақияти, ишлаб чиқаришни инсоннинг ҳаётий эҳтиёжлари ва манфаатларига йўналтириш борасидаги дадил саъй-ҳаракатлар натижаси Самарқанд тумани мисолида яққол кўзга ташланмоқда. Бу ерда боғдорчилик, сабзавотчилик, ғаллачилик, чорвачилик сингари соҳаларни, ўнлаб қайта ишлаш корхоналарини ва бошқа ёрдамчи тармоқларни ўз ичига олган бақувват деҳқончилик «саноат тизими вужудга келтирилган. Бошқарувнинг такомиллаштирилиши, мулкчиликнинг турли шакллари бир хилда ривожлантирилиб, ишбилармонларга кенг шароит яратилаётгани, бозор талабларининг пухта ўрганилиб, деҳқончиликда ҳам, саноатда ҳам янги мукаммал технологиялар жорий этилаётгани, молия-банк соҳасидаги изчил фаолият ва бошқа қатор иқтисодий омиллар ислоҳотларни янада чуқурлаштиришга имкон бермоқда. Бугун туманда зарар билан ишлаётган бирорта хўжалик ёки корхонани тополмайсиз. Иқтисодиётдаги муваффақиятлар, бозор инфраструктурасининг шаклланганлиги ижтимоий соҳаларни ривожлантиришга кенг йўл очмоқда. Зотан, мамлакатимиз Президенти Самарқанд вилояти сессиясида алоҳида таъкидлаганидек, Самарқанд тумани иқтисодиётидаги янгича ёндошувлар, кадрлар билан ишлашдаги масъулият, талабчанлик ўрганишга, ибрат олишга лойиқдир.

ИСЛОҲОТЛАР БИЗНИ НИМАГА ЎРГАТАЯПТИ?

Раҳима ҲАКИМОВА,
Самарқанд тумани ҳокими,
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати

Қуёш Самарқанд осмонида эрта баҳордан бир хил нур сочади. Унинг саховатидан яшнаб кўкармаган, бағрини ризққа тўлдирмаган бирорта дала, узумзор, боғу роғини учратмайсиз. Наҳрипаю, Пахтачида, Пастдарғому Оқдарёда, Пайариқу Булунғурда ҳар кафт ерни фарзандидек суйиб ардоқлаган, меҳнатнинг меъёрини унутмайдиган уста боғбон соҳибкорлар кўп. Аммо барибир Самарқанд тумани боғлари серҳосил, узумлари сершира, сабзавоти терпишар, йил ўн икки ой дастурхонда канда эмас. Самарқанд шаҳридаги бозорларнинг исталган фаслида ноз-неъматлар билан сероблиги ҳам шундан.

Самарқанд туманининг вилоятга татигулик ризқу-саховати, қут-баракаси, шону-шуҳрати ҳақида ўйлаганимда осмондаги қуёшнинг оташини эмас, шу қадим ернинг ташвишида яшаётган одамларни, улар қалбидаги офтоб нурларини кўргандек бўламан. Унинг тафтидан боғ-роғлар уйғониб, куртак ёзиб, гулга кирганини сезаман. Самарқанд туманида деҳқончилик маданияти гуркираб ривожланганлиги, ҳар қарич ер боғу-бўстонга айлангани, қишлоқлар ободонлашиб, халқнинг турмушида янгича мазмун-моҳият пайдо бўлаётгани боиси ҳам шунда. Ҳа, бизнинг одамларимиз аҳил, ҳамжиҳат бўлиб ишлашни ҳам, яхши яшашни ҳам билишади. Бозорли жамият синовлари уларни ижодкорликка, даромадли соҳаларни ривожлантиришга, ўзаро рақобатчиликка ўргатмоқда.

Туман ишлаб чиқаришида асосий соҳа қишлоқ хўжалиги. Ўтган йили давлатга 70 минг тона сабзавот, 14 минг тонна узум, 7 минг тонна мева, 7700 тонна ғалла, 4100 тонна сут, 1280 тонна гўшт ва бошқа кўплаб маҳсулот сотилиб, бу борадаги режалар ортиғи билан уддаланди.

Туман деҳқончилигида интенсив технологиялар муваффақиятли қўлланиши ҳосилдорликни кескин ошириш, асосий майдонлардан бир йилда икки марта ҳосил олиш имконини бермоқда. Қишлоқ хўжалигига сарфланган ҳар сўм қўшимча сўмларни етаклаб келиши учун энг яхши тажрибалар ишга солинмоқда. Иссиқхоналар тармоғи кенгайтирилмоқда. Олти аср муқаддам соҳибқирон Амир Темур асос солган 14 та қадимий боғ қайта тикланди. Анжирзору хурмабоғлар барпо этилди. Шунинг баробарида маҳсулотни қайта ишлаш корхоналарининг қуввати оширилди.

Деҳқончилик шуҳрати ҳақида гапирганда, Давлат мукофоти лауреати боғибаландлик Тошпўлат Қудратов, Толиб Норбоев, Иззат Аҳмедов, Тўрақул Шукуров, Абдумўмин Абдушукуров, Равшан Нурбоев сингари касб усталарини назарда тутаман. Уларнинг ташаббускорлиги, бой тажрибаси ишни янгича шароитларда ташкил этишда қўл келмоқда.

Қишлоқ хўжалигида ислоҳотларнинг муваффақияти аввало бошқарувда янгича ёндашувлар юзага келган кадрларга нисбатан талабчанлик кучайганлиги, ижро интизоми мустаҳкамланганлиги билан изоҳланади. Биринчидан, туман деҳқончилик саноати бирлашмаси мулкчиликнинг турли шаклидаги хўжаликлар, деҳқон фермер уюшмалари, ширкатлар билан ўзаро шерикчилик шартномасини тузишган, яъни улар илгаригидек тақсимоту буйруқбозлик билан шуғулланишмайди. Соф амалий ёрдам, зарур тавсияларгина беришади. Техника, ўғит, маҳсулотга харидор топиб, деҳқоннинг

(Давоми 2-бетда).

БУЮРТМА КЎП

Қашқадарёлик таниқли ҳайкалтарош Бахтиёр Анваров соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллик тўйи арафасида буюк саркарданинг бюстини яратишга муваффақ бўлди. Яқинда тугалланган ушбу санъат асарини яратишда вилоят театрининг артисти, Ўзбекистон халқ артисти, халқаро Аҳмад Яссавий мукофотининг лауреати, саҳнада Амир Темур ролини қойилмақом қилиб ижро этган Омон Беганжиевнинг сиймосидан фойдаланилди.

Истеъфодаги милиция подполковниги Бахтиёр Анваров вилоят ички ишлар бошқармасида ишлаб юрган пайтларида ҳам ижод билан жиддий шуғулланишга вақт топа олар эди. Ҳар бир асарни яратишда таниқли санъаткорлар, ёзувчи ва шоирлар, олимлар билан маслаҳатлашар, уларнинг ёрдамига таяниб ишларди. Шу давр мобайнида у қирқдан ортиқ машҳур кишиларнинг ҳайкал ва бюстларини яратди ва уларни мактаб ва хўжаликларга туҳфа қилди.

Таниқли ҳайкалтарошнинг Амир Темур сиймоси акс эттан ҳайкал ва бюстларига ҳозирданоқ ўнлаб буюртмалар тушмоқда.

СУРАТДА: «Соҳибқирон» бюсти.
Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) олган сурат.

ОЗОД ЎЗБЕКИСТОНИМ

Бошингда ўйнаб қуюн
Кўрсатди ҳар хил ўйин,
Эгмадинг ҳаргиз бўйин
Гоҳ кулиб, қақшаб келдинг,
Мардона яшаб келдинг.
Келди сен кутган замон,
Истиқлол — озод даврон.
Етдинг шу кунга омон,
Толеим, номус orим,
Бағри баҳор диёрим.
Истиқлол урганда бонг,
Отганида мовий тонг,
Тонг билан юксалди онг,
Ўзинг суйган достоним,
Бахтим — Ўзбекистоним!
Меҳримдан битиб ашъор,
Куйладим чертиб дутор,
Бағрингда кулди баҳор,
Озод Ўзбекистоним!
Обод Ўзбекистоним!

Тошпўлат ИКРОМИЙ.

ҚИШ — БЕКОРЧИЛИК ЭМАС

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. **Уйчи туманидаги Абдували Мўминов номли жамоа хўжалиги ўтган йили пахта тайёрлаш йиллик режасини республикада олдингилар қаторида бажарган эди. Миришкорлар гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтардилар. 211 гектар ерда етиштирилган буғдойнинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил олинди. Боғдорчилик ва узумчиликда ҳам яхши натижаларга эришилди. Хўжаликда кам даромадли ёрдамга муҳтож оилаларга 179 минг 500 сўмликдан ортиқ озиқ-овқат маҳсулотлари бепул тарқатилди. Айни пайтда хўжаликда қишки дала ишлари қизғин давом этмоқда.**

СУРАТЛАРДА: боғларни суғориш пайти. Бригада бошлиғи Эргашбой Маллабоев.

Турғунбек МАҲКАМОВ.
олган суратлар.

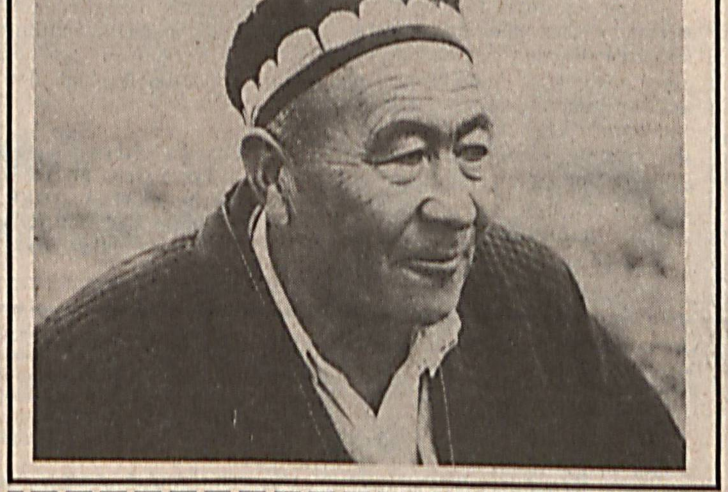

• *Қилмиш-қидирмиш*

ХИЗМАТДАН СЎНГГИ «ХИЗМАТ»

Ҳайдовчилар орасида янги гап тарқалди: «Бухоро-Навоий йўналишида янги йўл назоратчиси пайдо бўлганмиш. У гоҳо ДАН ходими, гоҳо коррупция вакили, баъзан божхоначи дея ўзини таништираркан».

Бухоролик Карим Раҳматов бошқарувидаги давлат белгиси 91-71 БХН бўлган «КАМАЗ» автомашинасида Ҳасан Ширинов билан биргаликда Тошкентдан 7400 шиша пивони Бухоро туманидаги «Туркистон» кичик корхонасига олиб келаётган эди. «Москвич-412» русумли давлат белгиси Г 15-52 НВ автомашина эгаси Луқмон Муқимов билан Нусратилло Ҳожиев ўзаро жиноий тил бириктириб Навоий ГРЭС қаршисида уларни қувиб ўтиб, ДАН ходимларининг оқ-қора кўрсатув таёқчаси билан тўхтатади. Улар ўзларини коррупцияга қарши кураш бўлимидан деб таништириб, юк ҳужжатларини асоссиз равишда нотўғри экан, деб мулк эгаларига дўқ-пўписа қиладилар. Зўрлик ишлатиб, товламачилик йўли билан улардан пул ёки бошқа нарса олиш ҳаракатини қиладилар: — «Автомашина билан юкни уч кун қамаймиз. Иссиқ ҳавода ачиб кетади. Катта зарарга тушасизлар». Ҳожиевнинг шериги мулк эгаси Шириновга «бундай ҳолларда 10-15 минг сўмни чўзиш керак. Ставка шундай», — дея ишора ҳам қилади. Шириновнинг кўнгли ниманидир сезганидан шекилли, товламачиларга пул бермайди.

Ушбу ишдан натижа чиқмагач, улар яна «овга» чиқадилар. Шуниси характерлики, бу шоввозлар «хизмат»га фақат кечки пайт, қоронғу тушганда киришадилар.

Яна ўша ГРЭС қаршисида Хоразмдан Тошкентга гуруч олиб бораётган Р. Рашидов бошқарувидаги давлат белгиси 11-23 ХЗН бўлган «МАЗ» русумли автомашинани тўхтатишади. Ҳожиев ўзини коррупцияга қарши кураш бўлими ходими деб таништиради. Ҳужжатларни кўздан кечиргач, машинада 9 тонна гуруч борлигини аниқлайди. У юк учун масъул бўлган Жуманазаровни машинага ўтказиб, ундан очиқчасига пул талаб қилади. Жумназаров ҳам бўш келмайди...

Ҳожиев жиноий ҳаракатларини шу тариқа давом эттираверади. Таниши О. Умурзоқов фуқаро Ф. Тилавовдан 800 АҚШ долларини қарзга олганлигини билгач, улардан ҳам бир нима ундирмоқчи бўлади. Тилавовни ички ишлар бўлимига олиб келиб «пулларинг сохта» деган айб қўйиб уни қўрқитади ва товламачилик билан 10 минг сўм пулини олади.

Бир нарсага ҳайрон қоласан, киши. Қизиқ, Нусратилло Ҳожиев Зарафшон шаҳар ички ишлар бошқармаси Мурунтоғ ички ишлар бўлинмасининг конвой қисмида милиционер бўлиб ишлаган. Зарафшон шаҳар ички ишлар бошқармасининг бошлиғи, милиция подполковниги Б. Оқмирзаевнинг буйруғига асосан Меҳнат қонунининг 65-модда «Б» бандига мувофиқ интизомни бузганлиги сабабли 9.01.1995 йилда ишдан бўшатилган. Лекин уни ишдан бўшатилганлиги раҳбарият томонидан бўлинмага билдирилмай, 8 июнгача қўлидан милиция ҳужжати билан давлат формаси олинмаган.

Нусратилло Ҳожиев покиза милиция формасига яшириниб олиб кўпгина қилғиликларни қилди, уни булғади. Ишдан бўшатилганининг биринчи куниёқ Зарафшон шаҳрида спиртли ичимлик ичган ҳолда жамоат жойларида, бозордаги сотувчиларга дўқ уриб, пўписа қилганда қўлга тушади. Шунда ҳам касалман деб сохта ҳужжат тўғрилайди. Бу ҳам ҳолва, у бўлинма томонидан ишлаган фаолияти юзасидан бўлинма бошлиғи С. Шаропов томонидан имзоланган хизмат тавсифномасини олиб келиб ички ишлар бўлимига топширади. Тавсифномани кўрган ички ишлар ходимлари касбдошимиз экан деб осонгина жавоб бериб юборадилар.

Кўп ўтмай тавсифнома сохта эканлиги аниқланди. Негаки, бўлинма бошлиғи С. Шаропов Ҳожиевга тавсифнома бермаганлигини, у ердаги имзо ўзиники эмаслиги ҳақида кўрсатма бериб ўтади. Прокуратура томонидан ушбу ҳолат бўйича ҳуқуқшунослик экспертизаси ўтказилиб, тавсифномага қўйилган имзо Шароповга тегишли эмаслиги аниқланди. Бундан ташқари бу тавсифномада муҳр бўлмаганлиги сабабли ҳақиқий ҳисобланмайди.

Наҳотки, Зарафшон шаҳар ички ишлар бўлинмасидагилар шу оддий ҳақиқатни кўрмаган бўлсалар? Уларнинг Н. Ҳожиевни ўз касбдошимиз экан деб, жиноятни чуқур ўрганмай товламачини қўйиб юборганлари яна бир қанча жиноятлар содир бўлишига олиб келди.

Нусратилло Ҳожиев «Қинғир ишнинг қийиғи қирқ йилдан кейин ҳам маълум бўлади», деган халқ мақолини кўп бора эшитган, албатта. Бироқ, унинг бошидан ўтказган юқоридаги «саргузаштлари» бу халқ иборасининг нақадар ҳаққоний эканлигини унга уқтирди. Бироқ сўнгги пушаймон ўзингга душман дейдилар. У қилмиши учун 7 йилга озодликдан маҳрум қилинди. Бу муддат Н. Ҳожиевнинг ўз шаънига, милиция формасига қанчалик доғ туширганлигини ўйлашга етадиган фурсат бўлса керак.

Неъмат МАНСУРОВ,
Навоий тумани прокурори.
Гулнора САМИЕВА,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

АЭРОПОРТ ЯНГИЛАНМОҚДА

Қадимий Бухоронинг 2500 йиллик тўйи тантаналарига ташриф буюрадиган меҳмонлар янги аэровокзал биносида кутиб олинади. Унинг янги мажмуи халқаро талабларга жавоб беради. Учиш-қўниш майдончалари кенгайтирилади. Ерости сувлари сатҳини пасайтириш учун айланма дренаж тармоғи барпо этилади. Бу ишлар япониялик мутахассислар билан ҳамкорликда бажарилади. Улар юбилейга қадар учиш-қўниш майдончаси устига қопланадиган маҳсулот ишлаб чиқарувчи завод қуриш ниятида.

• *Ижтимоий муҳофаза*

ЧЎЛҚУВАРЛАР ХИЗМАТИДА

Жиззах вилоятининг Дўстлик туманидаги Мамажон Дадажонов номли ижара ширкатлар бирлашмаси раҳбарияти шу хўжалик меҳнат жамоасининг моддий-маиший турмуш шароитини яхшилаш, ижтимоий жиҳатдан муҳофазалашга доир бир қатор муаммоларни ўз вақтида ҳал этмоқда. Иқтисодий ислоҳотлар жадаллик билан амалга оширилаётган ҳозирги кунимизда бу ерда аҳолига бевосита хизмат кўрсатадиган қатор кичик корхона қурилиб, ишга туширилди.

Жумладан, хўжаликнинг Бунёдкор қўрғонида 4 та ун тегирмони, битта шоли тозалайдиган цех, мойжувоз, хусусий сартарошхона, этикдўзлик устахонаси, суратхона, дорихона ва ҳаммом ишлаб турибди. Шунингдек, бу ерда очилган чойхона, ошхона ва 300 кишилик клуб ҳам чўлқуварлар хизматида.

Хўжалик раҳбарларининг бу йилги тадбирий дастурига мувофиқ Бунёдкор қўрғонида нон-булка ва колбаса тайёрлайдиган цехлар қурилиб, ишга туширилади. Мақсад, чўлқувар деҳқонларни ижтимоий ҳимоялашни янада яхшилашдан иборат. Шунингдек, мазкур қўриқ хўжалигида теракчиликни ривожлантиришга эътибор кучайтирилмоқда. Бу йил баҳорда хўжалик ҳудудидан ажратилган ерларга жами 1 миллион тупдан ортиқ терак ниҳоллари ўтказилади. Бунинг учун ҳозирданоқ пухта тараддуд кўриляпти.

Анвар ИМОМОВ.

«Эшак»дан йиқилганми ёки...

Газетамизнинг ўтган йил 2 декабрь куни сонида «Эркига эрк бериб» сарлавҳали танқидий мақола босилган эди. Унда Сирғали аэропорти профилакторийсини таъмирлаётган қурувчи Р. Зокировнинг хати келтирилган бўлиб, Сирғали автокорхонаси таянч милиция кунктининг бошлиғи, милиция капитани Р. Аулов томонидан ноҳақ азият чекканлиги ҳақида айтилган эди. Хат текшириш учун республика Ички ишлар вазирлигига юборилганди.

Яқинда таҳририятимиз мазкур вазирликнинг наклиётдаги ички ишлар бошқармаси бошлиғи, имзоси билан жавоб хати олди. Унда, жумладан, шундай дейилади:

• *«Адолат» танқиди изидан*

«Прокуратура маҳкамасидан олинган маълумотномадан кўриниадики, ҳақиқатдан ҳам Р. Зокиров 1995 йил 16 август куни Сирғали аэропорти таянч милиция бўлинмасига таклиф этилган . У Сирғали аэропорти профилакторийсида чет эл фуқаросига нисбатан содир этилган жиноят юзасидан сўралган.

Милиция таянч бўлинмасидан чиқиб кетгандан кейин Р. Зокиров ўз иш жойига келиб, ишни давом эттираётганида «козёл» («ёгоч эшак») дан йиқилиб тушганлиги натижасида тан жароҳати олган.

Республика ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига Р. Зокировнинг номидан юборилган аризалар унинг хотини томонидан ёзилган бўлиб, воқеалар бўрттириб кўрсатилган. Р. Зокировга эса тан жароҳати ўзининг эҳтиётсизлиги орқасида етган. Тошкент транспорт прокуратураси текшируви якунида Ўзбекистон Республикаси Жиноят процессуал Кодексининг 333-моддаси ва 83-моддасининг 2-бандига мувофиқ ҳаракатларида жиноят таркиби аломатлари бўлмаганлиги учун Р. Ауловга нисбатан жиноят иши қўзғаш рад этилиши ҳақида қарор қабул қилинган».

Бошқарма бошлиғининг хати масалани ойдинлаштирди эмас, аксинча, яна ҳам чувалаштириб юборди. Р. Зокиров ўзининг ноҳақ азоб чекканлиги хусусида бир эмас, бир неча нуфузли ташкилотлар (Миллий Хавфсизлик Хизмати, Республика прокуратураси, Ички ишлар вазирлиги ва ҳоказо) шикоят қилган эди. Энди, редакцияга келган жавобдан маълум бўляптики, ҳамма айб унинг ўзида экан... Йигит эҳтиётсизлиги туфайли «эшак»дан қулаб тушиб, оғир тан жароҳати олибди ва қулоч-қулоч шикоятлар ёзиб, милиция шаънига туҳмат қилибди. У ҳолда Р. Зокировнинг устидан туҳмат қилганлиги учун жиноий иш қўзғаш керак эмасмиди? Нега шундай қилинмади?

Биз Р. Зокировнинг хатти-ҳаракатларига ҳам тушуна олмай қолдик. На ўзи ҳақида мақола босилгунча, на босилгандан кейин у бирор марта таҳририятга келиб ёки қўнғироқ қилиб, ишлари, сиҳат-саломатлиги қандай эканлиги, унга тазйиқ бўляптими-йўқми, бирон марта хабар олгани ҳам, хабар бергани ҳам йўқ. Ёки «эшак»дан йиқилиб тушиши оқибатида қурувчи йигит шунчалар фаромуш бўлиб қолдими экан?

Биз бирон-бир кимсанинг ноҳақ жазоланиши тарафдори эмасмиз. Лекин адолат ўз жойида қарор топмоғи керак, акс ҳолда унга ишонч қолмайди. Р. Зокиров Аулов томонидан таҳқирландими ёки ҳақиқатан ҳам «эшак»дан қулаб тушдими — бу нарса ҳақида биз бирон-бир қатъий фикр айтишдан ожизмиз. Икки томон икки хил гапиряпти. Бу нарса энди фақат мақолада номлари келтирилган шахсларнинг виждонига ҳавола, холос...

ИЖТИМОИЙ АДОЛАТ БЎЛИМИ.

● *Иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида*

САМАРҚАНД ТУМАНИ:

УЛҒАЙИШНИНГ БЕШИНЧИ БАҲОРИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

(Давоми. Боши 1-бетда).

ташвишини енгиллаштиришади. Худди шунингдек, қишлоқ хўжалигига кимё хизмати кўрсатиш, мелиорация ва сув хўжалиги, машина-механизмларини тузатиш, таъмирлаш корхоналари бундай шерикчиликдан фақат манфаат кўришмоқда. Аксарият туманларда қишлоқ хўжалиги техникаларидан фойдаланиш коэффициенти жуда пасайиб кетган бир пайтда бизда бу кўрсаткич 80 фоиздан ошмоқда. Шу боис, комбайнлар дала бошида тўхтаб, ғалла ўрилмай қолаётгани, сабзавот пайкалда қолиб кетаётгани, агротехник тадбирларнинг бажарилиши муддатлари кечиктирилаётгани йўқ.

Иқтисодиётдаги, хўжалик юритишдаги муваффақиятлар туман ҳокимлигининг амалга ошираётган кадрлар сиёсатига бевосита боғлиқ деб биламан. Раҳбар мутахассисларнинг аксарияти ёш, билимдон, бозор қонуниятларини, ишлаб чиқариш хусусиятларини чуқур англаб етишган. Ислоҳотларни амалий иш билан қўллаб-қувватлашга одатланишган. Хато қилишдан қўрқиб, жиддий ишларга журъати етмайдиган кишилар эмас. Балки бугун туманда қизил беш йилликлар даврида уддаланмаган ишларга қўл ураяпмиз, ихтисослаштиришнинг мазмун-моҳиятини кашф этаяпмиз.

Сир эмас, 70-йиллардаги ихтисослаштириш пайтида Самарқанд тумани собиқ Иттифоқнинг марказий шаҳарларини сув текин, арзон мева-чева билан таъминлайдиган хомашё базасига айлантирилган эди. Шу боис, зўриқиб ишлаётган туманга давлат хазинасидан озмикўпми дотация берилар эди. Энди-чи? Сабзавотчилик, боғдорчилик қарз ҳисобига ишламаслигини, даромад келтиришини амалда исботладик. Давлатдан олинадиган кредитлар ҳисобига амал-тақал қилиб яшашдан қутилдик. Бунга эса қишлоқ хўжалигини омилкорлик билан бошқараётган янги раҳбарлар орқали эришдик.

«Хўжа Аҳрор» фирмаси раҳбари мутлақо янги турдаги томат пастасини ишлаб чиқариш ва чет элга экспорт қилиш мумкинлигини билдирди. Қай тарзда деб суриштирдик. Ҳар бири 50 граммлик чиройли ёрлиқлар ёпиштирилиб қадоқланган идишларни кўрсатди. Дарров таклифни маъқулладик. Германиядан шу ишга мўлжалланган кичик технология сотиб олишга кўмаклашдик. Энди Самарқанд тамғаси босилган бу маҳсулотни Германия бозорларида учратиб қолсак, изланувчан фирма раҳбарига юз карра раҳмат демаймизми?

ХОРИЖ САРМОЯСИ ЭКСПОРТГА ЙЎЛ ОЧАДИ

Бозор иқтисодиётига ўтаётган эканмиз, ишни жаҳон андозаларига мос равишда ташкил этишимиз зарур. Хўш, бугун қишлоқда бозор асослари чуқур идрок этилаяптими? Ишлаб чиқаришни қайси йўналишда ривожлантирган маъқул? Бизга қандай технологиялар керак? Реклама, маркетинг, менеджерлик хизматини кучайтириш, маҳсулот экспорти билан шуғулланиш пайти келмадими?

Икки йил муқаддам бир гуруҳ мутахассислар билан биргаликда Голландия сафарида бўлиб қайтгандим. Европанинг ярмини деҳқончилик маҳсулотлари билан таъминлаётган бу кичик мамлакатнинг тажрибаси бизда чуқур қизиқиш уйғотди. Голландлар дунё миқёсидаги энг камчиқим ва энг серунум технологияларга эгадирлар. Шу боис уларда сабзавот-картошка ҳосилдорлиги даражаси бошқаларга нисбатан 3-4 баробар юқори. Қишлоқ хўжалигида банд кишилар сони эса нисбатан очилик — 4-5 фоизни ошмайди. Шунча киши бугун мамлакатни ва Европани боқаяпти.

[illegible]

ирга арзон нархларда сотилмоқда. [illegible]

[illegible]

лайман.

Президент Фармонларига асосланиб иш юритаётганлигимиз туфайли биргина ўтган йили 100 га яқин кичик ва хусусий корхона барпо этилди. Натижада 3700 киши иш билан таъминланди. 3750 фуқаронинг турмуш шароити яхшиланди. 1996 йилда кичик корхоналар тармоғини янада кенгайтириш ҳисобидан 2845 кишини иш билан таъминлаш ва 11,5 миллион сўмлик соф фойда олиш мўлжалланган.

[illegible] келтириш қимматга тушишни тажрибада синаб кўрдик. Шу боис туманнинг «Мароқанд» жамоа хўжалигида йилига 700 тонна биологик соф, вируссиз картошка уруғи етиштирадиган махсус иссиқхона қуришни бошлаб юборганмиз. Бу нафақат туман, балки вилоятдаги барча картошкачилик хўжаликларининг эҳтиёжини буткул қоплайди.

Умуман, бу каби тадбирлар, технологияни янгилашлар, саноат қувватини ўстириш қишлоқнинг экспорт имкониятларини сезиларли даражада оширмоқда. Ҳозир биз Ҳамдўстлик мамлакатлари ва Польша, Германия сингари давлатларга анча миқдорда вино, томат пастаси, хуштаъм консервалар, майиз, қуритиб қадоқланган мева етказиб бераяпмиз. Экспорт миллий иқтисодиётимизни мустаҳкамлашга, валюта маблағларини кўпайтиришга, пировардида сўмнинг қадрини оширишга хизмат қилишини яхши биламиз. Шу боис жаҳон бозори талабларини муттасил ўрганаяпмиз. Хорижлик ишбилармонларни ҳамкорликка ундаяпмиз. Ҳозир туманда 3 та қўшма корхона фаолият юргизаяпти.

ШОКОЛАДЛИ САРИЁҒНИ БИЗДАН ТОПАСИЗ

Гап қишлоқ иқтисодиётини мустаҳкамлаш ҳақида борар экан, деҳқончиликда саноатнинг иштирокини кучайтириш, кичик ва ўрта бизнес корхоналари сонини кўпайтириш ҳамда уларнинг фаолиятини ислоҳотнинг муҳим мақсадларини бажаришга йўналтириш зарурлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Ҳозир Самарқанд туманида 240 та кичик корхона тузилган. Уларнинг бирортаси касодга учраб, зарар кўраётгани ёки ёпилиб кетаётгани йўқ. Аксинча, ишлаб чиқариш қувватларини ошириш йўлларини излашаяпти. Сабаби, бозор эҳтиёжини, харидор талабини хомашё манбаларини пухта ўйлаб, чамалаб қўйишган. «Парвина» фирмасида Голланд пишлоғи ва шоколадли сариёғ ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. «Тоҳирий» фирмасида кўзни қамаштирадиган чиройли мебеллар, рўзғор буюмлари тайёрланиб,

Умуман, бугун фуқароларнинг кенг истеъмол маҳсулотларига бўлган эҳтиёжининг 85 фоизини тумандаги саноат корхоналари қопламоқда.

ХУСУСИЙЛАШТИРИШДА ТАВАККАЛЧИЛИК КЕРАКМИ?

Қишлоқдаги ислоҳотларнинг муваффақияти мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга бориб тақалади. Бугунги кунда туманда кимошди савдолари орқали мулкдорлар сафини кенгайтиришга муҳим вазифа сифатида қаралмоқда. 1995 йилда 4 марта «Кимошди» савдоси уюштирилиб, 60 та объект фуқароларга сотилди. Улар орасида ер майдонлари, савдо дўконлари, қаҳвахона, ҳаммом, автотранспорт воситлари қайд этилган. Савдога қўйилган мол-мулкларнинг бошлангич баҳоси 1.340.131 сўм бўлгани ҳолда 1.850.200 сўмга сотилди. Бу маблағ туман бюджетини тўлдиришга, мактаб, маориф, ижтимоий таъминот соҳаларидаги эҳтиёжни қоплашга сарфланмоқда. Ўтган йили 6 та давлат корхонаси очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятига айлантирилди. Улар қаторида «Оғангар» техника таъминот корхонаси, Улуғбек номли пластмасса заводи, «Баракат» хўжалиги бор. 1996 йилда 40 та савдо ва маиший хизмат бинолари, 100 гектар боғ ва токзор, 50 гектар ер майдони «Кимошди» савдосига қўйилади. Мулкчиликнинг турли шаклларига асосланган 120 та кичик корхона, деҳқон фермер хўжаликлари тузилади.

Аммо мулкни хусусийлаштиришда корхонанинг кейинги тақдири учун жавобгарликдан бир амаллаб соқит бўлишни ўйлаб штурмчиликка, таваккалчиликка зўр бераётганимиз йўқ. Давлат бош ислоҳотчи, деган тамойилдан келиб чиққан ҳолда аниқ таҳлил ва хулосаларга таяниб иш кўраяпмиз.

● «Оҳангарон» ҳиссадорлик жамияти қишлоқ хўжалик техникаларини созлаш-таъмирлаш билан шуғулланади. Бу ерда ўтган 1995 йилда буюртмачиларга 100 миллион сўмлик хизмат кўрсатилди. Туманда техникадан фойдаланиш коэффициентининг 80 фоиздан юқори эканлигида ҳам «Оҳангарон»нинг ҳиссаси катта. Эҳтиёт қисмларнинг 30 фоизи шу ерда тайёрланмоқда.
СУРАТДА: электр двигателларини таъмирловчи уста Ўринбой Абдуллаев.

● СУРАТДА: «Оҳангарон» ҳиссадорлик жамиятининг моҳир таъмирловчи усталари Ҳабиб Жўраев (ўнгда) ва Амриддин Тожиев иш пайтида.

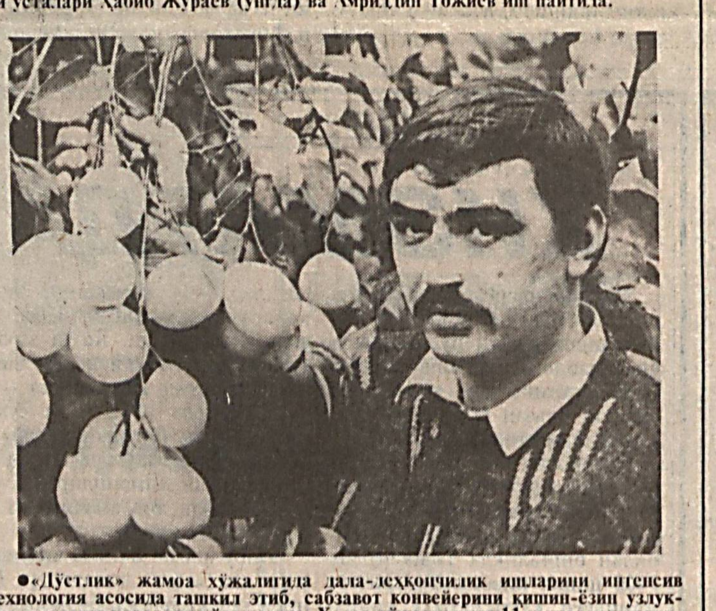

●«Дўстлик» жамоа хўжалигида дала-деҳқончилик ишларини интенсив технология асосида ташкил этиб, сабзавот конвейерини қишин-ёзин узлуксиз ишлатиш чоралари кўрилмоқда. Ҳозир хўжаликнинг 11 гектарлик иссиқхонасида баҳор тароватu мужассам. Шаҳарликларга 800 тонна сабзавот, 70 тонна лимон етказиб берилди.
СУРАТДА: иссиқхонанинг моҳир лимончиси Тўхтамурод Насимов.

● «Тоҳирий» хусусий ишлаб чиқариш бирлашмасида салкам 500 киши меҳнат қилади. Бу ерда мебель, эшик-деразалар, тикувчилик маҳсулотлари ва бошқа харидоргир буюмлар тайёрланади. Жами 10 га яқин цех самарали ишлаяпти.
СУРАТДА: фирма цехларидан бири.

Тоҳир НОРҚУЛОВ
олган суратлар.

Мисол учун, вилоятда чорвачилик фермаларининг аксарият қисми 1-2 йилда ҳеч қандай танловларсиз, шошма-шошарлик билан дуч келган кишиларга сотиб юборилди. Натижада 1995 йилда қорамоллар 6800 бошга, қўй-қўзилар сони 65 мингтага камайиб кетди. Гўшт, сут, тухум ишлаб чиқариш кескин камайди. Наслчилик ишлари издан чиқди. Яхши мутахассислар тарқаб кетишди. Самарқанд туманида-чи?

Жамоа мулки ҳисобланган 19 та йирик чорвачилик фермаларини сақлаб қолдик. Уларнинг озуқа базасини мустаҳкамлаш чораларини кўрдик. Натижада қорамоллар бош сони, гўшт, сут етиштириш камаймади. Ҳар бош сигирдан вилоят кўрсаткичидан 2-3 баробар кўп — 3000 литргача сут соғиб олинаяпти. Наслчиликдаги ишлар ҳам маромида кетаяпти.

ПУЛ ҚАЁҚҚА ОҚАЯПТИ?

Сўмнинг қадрини мустаҳкамлаш, унинг қўлдан-қўлга ўтишини тезлаштириш, бунинг учун эса зарур савдо, маиший, коммунал ва бошқа пуллик хизматларни йўлга қўйиш иқтисодий ислоҳотларнинг бирламчи вазифаси. Ўтган йили туманда чакана товар савдоси 610.1 миллион сўмликни ташкил этди. Эътибор беринг: тумандаги пуллик хизматлар Самарқанд шаҳри атрофида жойлашган. Демак пул ўша ёққа оқиши керак. Аммо туман «Пахтабанки»га ҳар куни 1 миллион 200 минг сўм пул келиб тушмоқда. Сабаби, биз барча хизматларни шаҳардагидек уюштирганимизда. Юзлаб савдо, маиший хизмат дўконлари, ҳаммом, ошхона, сартарошхона, нонвойхона, радио-телевизорларни, енгил машиналарни тузатиш устахоналари ишламоқда. Умуман, қишлоқда маиший хизматни талаб даражасида уюштиришга ҳокимиятнинг қўйи бўғини-фуқаролар йиғини бевосита масъулдир.

Туманда солиқ сиёсати изчил йўлга қўйилгани бюджетни мустаҳкамлашга, ижтимоий соҳаларни маблағ билан таъминлашга ёрдам бермоқда. Бу йил туманда кичик корхоналар, фермалар, деҳқон фермер хўжаликлари, жамоа ва ижара хўжаликлари фаолиятини такомиллаштиришдан солиқлар тушуми 25 фоизга ошиши кутилмоқда. Бу эса ўз навбатида кам таъминланган оилаларга, ногиронларга 2,5 миллион сўмлик моддий ёрдам кўрсатишга имкон беради.

ВАТАН ЎЗ ҚИШЛОҚЛАРИ БИЛАН ОБОД

Иқтисоддаги ўзгаришлар қишлоқларда ижтимоий инфраструктурани ривожлантиришга йўл очмоқда. Туманда хонадонлар 100 фоиз газлаштирилган, водопровод суви билан таъминланган. Туман маркази Гулобод қўрғони ва унга туташ олис-яқин қишлоқларни улкан қурилиш майдонига қиёслаш мумкин. Фақат 1995 йилда 199 миллион сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилди, 163 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. 28 минг квадрат метр саҳнли уй-жой, ҳар бири 842 ўринли 2 та мактаб, 3 та маиший хизмат уйи, кинотеатр, 100 га яқин савдо маркази, 2 та маъмурий бино, 12 та маданий маскан қурилиб фойдаланишга топширилди.

Бу йил эса Хўжа Аҳрор-Оҳалик қишлоқлари оралиғида қатнайдиган троллейбус линияси қурилиши бошлаб юборилган.

Ватан ҳар битта қишлоғи, маҳаллаю кўчаси обод бўлгандагина чинакам кўрк, улуғворлик, салобат касб этади. Ахир бизда аҳолининг аксарият қисми, 70 фоиздан ортиғи қишлоқларда истиқомат қилади. Уларни бозор иқтисодиётининг қаттол синовлари олдида ишсиз, даромадсиз ёлғиз қолдириб бўладими? Бозор шароитда фуқароларни ижтимоий ҳимоя қилиш уларда жамиятдаги ислоҳотлар тақдирига ишончни мустаҳкамлайди.

Туманда яшовчи ҳар битта оиланинг турмуш шароити, моддий аҳволи, даромади, касбу коридан хабардормиз, десак муболаға эмас.

Ўтган йили 11 минг 250 оилага 12 миллион сўм миқдорида моддий ёрдам кўрсатилди. 423 нафар якка-ёлғиз ногиронларга 206 минг 500 сўмлик совға тарқатилди. Уруш иштирокчилари, байналмилал жангчилар, Чернобил ҳалокатидан жабр кўрганлардан 100 нафари санаторийларга бепул даволаниш учун юборилди. Туман ҳокимлигининг кўмагида боқувчисиз оилалардан 91 нафарининг хонадони бепул газлаштирилди.

Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Лекин гап кўрсатилаётган моддий ёрдамнинг кўламида эмас. Муҳими, ночор оилаларнинг аҳволини енгиллаштириш, улардан хабар олиш одат тусига кирганлигида. Қишлоқ фуқаролар йиғини, кичик корхоналар, фирмалар бу олийжаноб ишдан ўз ҳимматларини аямаяптилар.

Ижтимоий ривожлантириш дастурига мувофиқ тумандаги 123 та қишлоқнинг ҳар бирига ўз паспорти очилган. Унда бир ёшдан бошлаб барча фуқаролар сони, касбу-кори, маълумоти, даромади битилган. Қишлоқда қанча савдо, тиббий, маданий-маиший хизмат муассасалари, кичик корхона борлиги кўрсатилган. Камқонлик касаллиги билан оғриган оналар, қаровчиси йўқ оилалар, вақтинчалик ишламаётган фуқаролар қайд этиб борилади. Қишлоқ ҳаётидаги ҳар битта ўзгариш албатта паспортга ёзилади. Бундай социологик тадқиқот бир неча йил муқаддам бошланган эди. Ҳозир ҳам давом эттирилиб, ижтимоий ривожланиш дастурларини ишлаб чиқишда бой материал бўлиб хизмат қилмоқда.

Туман ҳокимлиги мазкур социологик тадқиқотлар асосида жойларда кўчма қабуллар ўтказиб, фуқаролар турмушини яхшилаш чораларини кўрмоқда. Қабулда албатта тумандаги тегишли идора, ташкилот раҳбарлари иштирок этишади. Муаммодан шахсан хабардор бўлиб, уни жойида ҳал этишга киришади. Туманнинг Наврўз, Талдибарзу, Меҳробод, Миронкул, Янгиариқ, Хўжасаҳат, Чилстун, Чумчуқли, Ражабамин қишлоқларида мактаблар янги бинога кўчирилгани, шифохона, чойхона, савдо марказлари, болалар боғчаси қурилгани, қабристонлар атрофи ободонлаштирилгани, хонадонлар телефонлаштирилгани кўчма қабуллар нечоғлик самарали бўлаётганидан далолатдир.

Албатта, иқтисодий ва ижтимоий соҳаларда ҳамма ишларимиз силлиқ кетяпти деб бўлмайди. Хўжалик юритишда уқувсизлик сабабли маҳсулот нобудгарчилигига барҳам берилмаган. Ҳосилнинг кўп қисмини йўлда йўқотаяпмиз. Деҳқон-фермер хўжаликларига зарур кичик машина-механизмлар етишмайди. Хўжаликларда иқтисодий билимлар чуқур тарғиб этилмай қолмоқда. Шу боис деҳқонлар билан шартнома тузишда чалкашликлар рўй бермоқда. Ўз ишига совуққон, расмиятчи, кишиларни идорама-идора сарсон-саргардон қиладиган раҳбарлар ҳам, афсуски, орамизда учраб турибди. Лекин Самарқанд вилояти сессиясида юртбошимиз куйиниб таъкидлаганидек, камчиликларни, хато-нуқсонларни яширмаслигимиз, адолат истаган одамлар кўзига тик қарай олишимиз керак. Шундагина ҳақиқат қарор топади. Ҳуқуқий давлатда мулк эгаси бўлиб, яхши яшашнинг, Ватан истиқболини чароғон этишнинг ҳамма йўллари очилади.

Саҳифа материалларини
Тўхтамурод ТОШЕВ,
Рустам АҲМАДАЛИЕВ,
Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
тайёрлашди.

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

● Америка Қўшма Штатлари вице-президенти Альберт Гор Миср сафаридан сўнг Исроилга ташриф буюрди. «Ҳаттоки Яқин Шарқда тинчлик ўрнатилишига қарши бўлган кучлар ҳам бугун минтақадаги можароии тинч йўл билан ҳал қилишдан бошқа чора йўқлигини тушуниб етдилар» дея баёнот берди Альберт Гор журналистлар билан учрашувда. У Исроил Бош вазири Шимон Перес ва ташқи ишлар вазири Эҳуд Барак билан учрашиб, музокаралар ўтказади. Унда Исроил — Сурия муносабатларида тинчлик жараёнини олға суриш имкониятлари кўриб чиқилади.

Шунингдек, АҚШ вице-президенти Фаластин мухторияти ҳам ташриф буюриб, Ёсир Арафот ва фаластинлик тадбиркорлар билан учрашади.

* * *

● Хитой Халқ Республикаси ҳукумати мамлакат армияси сафини 500 минг кишига қисқартириш ҳақида қарор қабул қилди. Маълумки, бугунги кунда Хитой халқ-озодлик армиясида 3 миллион аскар ва зобит хизмат қилмоқда. Ушбу қарор март ойида бўладиган умумхитой халқ вакилларининг навбатдаги сессиясида тасдиқланиши керак. Ушбу тадбир Дэн Сяопиннинг армияни қайта ташкил этиш ғояси асосида амалга оширилмоқда ва 1985 йили у 1 миллион кишига қисқартирилган эди.

* * *

● Никарагуа пойтахтида юздан зиёд талабалар давлат телекоммуникация компанияси биносини эгаллаб олдилар. Улар олий таълимга ажратиладиган маблағнинг камайтирилишига қарши шу тариқа норозилик билдиришмоқда. Бинодаги электр энергияси учирилди. Полиция бинони ўраб олди, лекин ҳозирча куч ишлатилгани йўқ.

* * *

● Покистон Канада ҳукуматини Ҳиндистонда ядро қуроли синови ўтказилмаслиги учун ўзининг барча таъсир кучини ишга солишга чақирди. Покистон Бош вазири Беназир Бхутто мамлакатга расмий ташриф билан келган Канада ҳукумати раҳбари Жан Кретьян билан бўлган учрашуви чоғида нафақат Канада, балки, жаҳон ҳамжамиятининг барча нуфузли аъзолари бу ишга бош қўшиши кераклигини таъкидлади. Шунингдек, у қўшни Ҳиндистонда турли ракета қуролларининг синаб кўрилиши Покистон ҳукуматини жиддий ташвишга солаётганини айтди.

Айни пайтда Ҳиндистон матбуоти мамлакатнинг Ражастхан штатида ядро синовига тайёргарлик кўрилаётгани ҳақида хабарлар расмий равишда рад этилганини қайта-қайта такрорламоқда.

* * *

● Ҳиндистон ташқи ишлар вазири Пранаб Мукержи ўз ҳукумати Покистон билан Кашмир муаммоси бўйича икки томонлама мулоқот ўтказишга тайёрлиги тўғрисида баёнот берди. Айни пайтда у Покистон бу хил музокаралар ўтказишга розилиги ҳақида расмий баёнот бермаганини таъкидлади. Икки мамлакат делегацияларининг Кашмир муаммоси бўйича маслаҳатлашуви охирги марта 1994 йилнинг январь ойида ўтказилган эди.

* * *

● Яқинда Бош вазир лавозимидан истеъфо берган Томиити Мураяма Япония социал-демократлар партияси раислигига қайта сайланди. Икки кунлик сайлов давомида у 85 фоиз овоз олишга муваффақ бўлди. Кузатувчиларнинг фикрича, энди у социал-демократлар партиясини қайта қуриш ва янгилаш йўлида ўзи бошлаган ишларни давом эттириши мумкин.

* * *

● РИМ. Европа иттифоқининг Куба билан ҳамкорликка тайёрлиги бу мамлакатдаги сиёсий ва иқтисодий ўзгаришларга боғлиқ. Европа иттифоқи раҳбарлик органларига раислик қилаётган Италия ташқи ишлар вазири Сузанна Аньелли шуни таъкидлади. Италия ташқи сиёсат маҳкамаси раҳбари бунинг учун Куба ўз ички жиноят қонунчилигини инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги халқаро андозаларга мувофиқлаштириши кераклигини айтди.

* * *

● ТАЛЛИН. Болтиқ бўйидаги уч давлат орасида фақат Эстониягина мамлакатга табиий газ муттасил келиб туришидан хотиржам бўлиши мумкин. Чунки, Болтиқ мамлакатларига газ етказиб берувчи ягона корхона бўлган Россиянинг «Газпром» концерни қарзларини тўламаганлиги учун Латвия ва Литвага бу турдаги ёқилғини етказиб беришни тўхтатмоқчи. Маълум бўлишича, Латвиянинг «Латвияс газе» ҳиссадорлик уюшмаси «Газпром»га 20 миллион АҚШ доллари, Литванинг «Лиетувос дуйос» компанияси эса 28 миллион доллар миқдорида қарздор бўлиб қолган.

* * *

● КИЕВ. Украина давлат божхона қўмитаси мамлакат ҳудудидан ўтаётган барча транзит юкларни мажбурий қайд этиш ҳақидаги буйруқнинг кучга кириш муддатини 1 мартгача кечиктирди. Мамлакат ҳудудидан ўтаётган транзит юкларга мажбурий декларация кўрсатиш ҳақидаги буйруқ давлат божхона қўмитаси томонидан ўтган йил 15 ноябрда қабул қилинган эди. Бироқ, «Укрзализницы» темир йўллари имкониятларининг чекланганлиги уни белгиланган муддатда амалга киритишга монелик қилди. Айни пайтда жами юкларнинг 45 фоизи темир йўл транспорти воситасида мамлакатга келтирилади.

* * *

● ПЕКИН. Камбоджа ҳукумати Вьетнамни икки мамлакат ўртасидаги чегара можаросини тинч йўл билан ҳал этишга даъват этди. Шу билан бир вақтда у қироллигнинг мустақиллиги ва ҳудудий бутунлигини ҳимоя қилиш қатъиятини ҳам таъкидлади.

Вьетнамликлар Камбоджанинг бир қанча шарқий вилоятидаги Кхмерлар ерларини «ўзлаштиришга» киришгани ҳақидаги хабар икки мамлакат ўртасидаги ҳудудий муаммонинг кескинлашувига сабаб бўлди. Вьетнамнинг Пномпендаги элчиси Камбоджа ташқи ишлар вазирлигига чақирилиб, унга норозилик изҳор этилганида элчи Вьетнам қўшинлари ва тинч аҳолисининг Камбоджага бостириб киргани ҳақидаги хабарни инкор этди.

● *Одамийлик сабоқлари*

СУЮНБОЙГА СУЯНЧИҚ БЎЛИНГ

Олтмишинчи йилларда Мирзачўлга мамлакатнинг ҳамма ҳудудларидан қалбида ғайрат-шижоат жўш урган ёшлар дарё мисол оқиб кела бошладилар. Мамажон Дадажонов, Қувондиқ Абдураззоқов, Инобат Охунова, Исломжон Абдуллаев, Ғайбулло Абдуллаев, Собиржон Сиддиқовларнинг жасорат ва матонати тилларда достон бўлди. Асрлар инсон қадамига ташна бўлиб, қуёшда жизғанаги чиқиб ётган чўл тупроғи ёшлар меҳридан қониб, оқ олтин конига, боғ-роғлар, сабзавот-полиз дастурхонига айланди.

Ана шу марду майдонлар орасида Суюнбой Холбоев деган йигит ҳам бор эди. Қишлоқ хўжалик олийгоҳини имтиёзли диплом билан битириб келган булунғурлик бу йигитни Мирзачўлга ҳужум қароргоҳида илиқ кутиб олишиб, энг шўрхок минтақада ташкил этилаётган хўжаликка юборишди. Совхознинг номи, деҳқончилик қилинадиган экин майдонлар, сув йўллари, техника бор. Лекин ишни юритадиган кишилар, улар яшайдиган уй-жойлар йўқ. Хўжалик идораси тахтадан тикланган омонат бинода жойлашган. Ҳатто, ичимлик сувлари ташиб келтириларди.

— Ҳозирча боримиз шу, — дейди Суюнбойни очиқ чеҳра билан қарши олган хўжалик раҳбари Крестев. — Қолганини биргаликда яратишимиз керак.

— Йўлланмани олишдан олдин ҳаммасини ўйлаб кўрганман, — дейди директорнинг фикрига тушунган Суюнбой. — Қолаверса, институт аспирантурасига таклиф қилишганди, қишлоғимизда ҳам агрономга иш бор экан. Ҳаммасидан воз кечиб, чўлга келдим. Менга ишонсаларингиз бўлди.

Шундай қилиб булунғурлик йигит қўриқ мардлари сафидан ўрин олди.

Суюнбой фақат собиқ Ильич туманида эмас, Дўстлик туманидаги Қ. Раҳимов номли, Манас номли хўжаликда ҳамда район қишлоқ хўжалик бошқармасида бош агроном ва Меҳнатобод туманидаги «Чилонзор» ёрдамчи хўжалигида раҳбар бўлиб ишлаган йилларида ҳам ишончни оқламоқ учун сув келса симириб, тош келса кемириб деганларидек, қиш изгиринию, ёз чилласида елиб-югуришига, ҳаловатидан кечиб, тунларни уйқусиз ўтказишига тўғри келди. Ҳатто ҳарорати кўтарилиб, буйрагида қаттиқ оғриқ сезганида ҳам йиғим-теримни тугатиб олгунча чидаб юришга тўғри келди.

— Ахир, мен мутахассис раҳбарман. Чўл шароитини биласиз, жиловни бўш қўйиб бўлмайди, — дейди Суюнбой. — Шундай бўлардики, давлат иши, одамлар ташвиши деб ҳатто ўн кунлаб болаларни кўришга, бир нафас бағримга босиб, эркалашга имкон топмасдим. Ана шундай пайтларда келин ойингиз: «Бундай ўзингизни, бизни ҳам ўйласангизчи. Худо кўрсатмасин. Соғлиғингиз ёмонлашиб, бошингиз болишга тегса, ҳеч кимга керак бўлмай қоласиз» дерди кўзига ёш олиб.

...Буни қарангки, шундай бўлиб қолди. Ёшликдаги югур-югурлар, вақт билан ҳисоблашмаслик, туҳмат тошига дуч келиб, қамоқда ўтирган тўрт йиллик азоблар асоратини кўрсатди, тўшакка михлаб ташлади. Хайрият раҳм-шафқатли, меҳри дарё, қалби қуёш шифокорлар бор экан, ўлим чангалидан қутқариб қолишди. Лекин бир умрга ногирон, яримта одам бўлиб қолдим. Ҳаммасидан одамлар, дўст-қариндошлар меҳрига ташналик мени қийнайди. Умр йўлдошим айтганидек, ҳеч кимга керагим бўлмай қолди. «Ҳолинг нечук, биздан қандай ёрдам керак?» деб, эшикдан кириб келишармикан деб кўзларим нигорон.

Балки, Гдлянчилар чангалига тушмаганимда, тўрт йил қамоқхонанинг зах ва қоронғи ҳужраларида ич-ичимдан эзилмаганимда, бугун ҳам ёшиндек чақнаб, ишлаб юрармидим. Илож қанча, тақдирда бор экан, қочиб қутилиб бўладими?

Ҳа, эл-юрт ташвишини ўйлаб, чорак аср чўлда меҳнат қилган Суюнбой юртимизга бало қазодек келиб, ўзбекнинг не-не фарзандларининг умрига зомин бўлган Гдлян ва Ивановлар чангалига тушди. Ўшанда у «Манас» хўжалигида бош агроном бўлиб ишларди. Ўрмонга ўт тушса, ҳўли қуруқ баробар ёнар деганларидек, Суюнбойга йўқ айбларни ёпиштириб, етти йилга озодликдан маҳрум этишди. Ўзининг ҳақлиги, айби йўқлигини исботлаш учун кимларга мурожаат қилмади. Ҳақиқат эгилади, синмайди деганлари рост. Суюнбой айби йўқлиги исботланиб, озодликка чиқарилди.

Умид ва ишонч билан яшаган Суюнбой қўлига оқлов қоғози тегиши билан қадрдон макони — Мирзачўлга парвоз қилди. Уни Дўстлик туманидаги Мамажон Дадажонов номли давлат хўжалигига бош ароном қилиб юборишди. Ўша пайтларда совхоз анча чўкиб, талай маблағлар ҳисобига ўзлаштирилган майдонларнинг каттагина қисми ишдан чиқиб қолган эди.

Бош агроном сифатида бошқа мутахассислар билан биргаликда хўжаликни кўтаришга интилган Суюнбой кўпчиликнинг ишончини оқлади. Пахта-беда алмашиб экишни йўлга қўйишда, ғалладан муттасил мўл ҳосил олишда, янги боғ барпо қилишда жонбозлик кўрсатди. Пиллачиликнинг озуқа базаси мустаҳкамланиб борилгач, кумуш толадан мўл ҳосил олина бошланди. Хўжалик оёққа туриб, олдинги шуҳрати тикланди. Саккиз йиллик югур-югурлар, қолаверса, қамоқхонада орттирилган дард асорати йигитни йиқитди. Буйракдаги тош хуружга келиб, аҳволи оғирлашиб қолган Суюнбойни Сирдарё вилоят шифохонаси урология бўлимига олиб келишди.

Суюнбойнинг ҳаётини сақлаб қолиш учун кураш беш соат давом этди. Қиличдек йигит яримта бўлиб, умрбод ногирон бўлиб қолди.

Тўғри, ногирон бўлса ҳам болаларининг бахтига омон қолди. Лекин Суюнбойнинг оёққа туриб кетиши, изи қолган чўл тупроғида қайта юриши учун ҳали кўп даволанишига тўғри келади. Лекин бунинг учун катта маблағ — 10 — 12 минг доллар керак. Суюнбойда эса маблағ йўқ.

— Бутун умрим чўлда ўтди, юрт ташвиши, одамлар ғамини ўйлаб юрдим. На шахсий уй қурдим, на машина олдим, на пул тўпладим. Фақат дўстлар орттирдим, — дейди Суюнбой. — Бироқ бугунги оғир шароитда ҳамма ўзи билан ўзи бўлиб қолди. Мен улардан ҳеч нарса умид қилмайман, ҳеч бўлмаса шундай оғир пайтларда ҳол сўрашиб, синиқ кўнглимни кўтариб туришса, бошим осмонга етарди. Ҳафталаб, ойлаб дўстлар йўлига кўз тикаман. Наҳотки, ҳолимдан хабар олишга қурбилари етишмаса?

Суюнбой тортиниб, айтишга оғзи бормади. У дўстларнинг ҳам маънавий, ҳам моддий ёрдамига жуда-жуда муҳтож...Қани энди дўстлар ҳиммат кўрсатишиб, Суюнбойнинг керакли шифохоналарга бориб даволанишларига ҳоли-қудрат кўмаклашиб, маладкор бўлсалар.

Табиий, Суюнбойни билган кишилар, бирга ишлаган дўстлари орасида ёрдам қўлини чўзадиган меҳр-оқибатли инсонлар кўп. Биз ана шуларга мурожаат қилиб «Суюнбойдан меҳрингизни дариғ тутманг, шу оғир дамларда унга мададкор бўлинг, қилган яхшилигингиз Суюнбойдан, унинг ўғил-қизларидан қайтмаса, Худодан қайтар» демоқчимиз.

Ана шундай саховатпеша одамларга Дўстлик туманидаги халқ банкининг № 164601 ҳисобига маблағ ўтказишларини тавсия қиламиз.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

● Устоз адиб Саид Аҳмад билан севимли ёзувчи Ўткир Ҳошимовнинг ўзаро суҳбати ҳамиша мароқли.

● *Билиб қўйган яхши*

ШАЙХ САЪДИЙ ЎГИТЛАРИ

● Дўстларни ранжитувчи нарса жаҳлдир.

Икки нарса ақл кўзини қоронғу қилади: сўзлаш керак бўлган пайтда хомуш бўлиш, хомушлик лозим бўлган вақтда сўзлаш.

● Ҳар кимдаки сабр йўқ, унда ҳикмат йўқ.

● Гўзал жамол хаста диллларга малҳаму ёпиқ эшикларга калитдир.

● Озгина гўзаллик кўп давлатдан яхшироқдир.

● Устознинг шогирд тарбияси учун чеккан машаққати ота меҳридан яхшироқдир.

● Давлат умр осойиши учундир, лекин умр бойлик атрофида гирдикапалак бўлишлик эмас.

● Рост йўлдан адашган кишини кўрмадим.

● Ўтганларнинг пок номини хор қилма, чунки яхши ном уларга ёдгор.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ тайёрлаган.

● *Олимлар лабораториясида*

ҲАВО НАЗОРАТЧИСИ

Саноатнинг илдам суръатлар билан ривожланаётганлиги атроф-муҳит мусаффолигини сақлаш, атмосферадаги ҳаво таркибини мунтазам назорат қилиб, зарарли газ ва тутунлар миқдорини камайтиришга ундамоқда.

Самарқанд Давлат дорилфунуни кимё факультети олимларининг бу соҳадаги илмий изланишлар натижаси катта қизиқишга сабаб бўлмоқда. Улар яратган атмосферадаги кислород ва водород миқдорини аниқлайдиган, яъни газли муҳитларнинг кимёвий қанчалик хавфли ёки хавфсизлиги ҳақида огоҳлантирувчи махсус мосламага республика Фан ва техника давлат қўмитаси юксак баҳо берди.

— Мослама экологик вазиятни бошқаришда, олинган хулосалар асосида шошилинч чоралар кўришда муҳим аҳамиятга эга, — дейди дорилфунуннинг кафедра мудири, Беруний номидаги республика мукофоти соҳиби Зиё Нормуродов. — Мазкур қурилма автоматик тарзда бошқарилиши билан ажралиб туради. У Самарқанд кимё заводи ва «Навоийазот» корхонасида қўлланилганда катта самара келтириши аниқланди.

Дарвоқе, янги «ҳаво назоратчи» ларини нафақат саноат корхоналарида, балки транспорт қатнови тигиз кўчаларда ҳам ўрнатиш мумкин.

Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ
«Адолат»нинг ўз мухбири.

● *«Адолат»га жавоб берадилар*

«СЕҲРИ КАЛИТ» КИМНИНГ ҚЎЛИДА?»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил 23 декабрь, № 38)

Юқоридаги сарлавҳа остида танқидий мақола эълон қилиниб, унда Самарқанд вилоятида кичик бизнес тармоғини ривожлантиришга ҳалал бераётган расмиятчилик, кўзбўямачилик ва таъмагирликлар очиб ташланган эди. Мақолага қуйидаги жавоб олинди.

— «Сеҳрли калит кимнинг қўлида?» сарлавҳали мақола Давлат мулкининг бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бўйича Самарқанд вилояти ҳудудий бошқармси ходимлари томонидан атрофлича ўрганиб чиқилди ва муҳокама қилинди. Корхоналарни хусусийлаштириш ва бошқа мулк шаклига ўзказиш ҳамда давлат ордерларини беришда йўл қўйилган нуқсонлар учун бошқарманинг тегишли мутахассисларига маъмурий жазо қўлланди.

Вилоятимизнинг Булунғур, Нарпай, Жомбой, Пастдарғом, Самарқанд туманларида рўй берган расмиятчиликлар ва ғайриқонуний ҳаракатлар текшириб чиқилди. Туман ҳокимиятларининг хусусийлаштириш бўлимлари бошлиқлари ва мутахассисларига мақолада кўрсатилган ҳато ва камчиликларни тузатиш учун зудлик билан зарурий чора-тадбирлар кўриш вазифаси юклатилди. Йўл қўйилган нуқсонлар учун туман ҳокимиятларининг тегишли мутахассисларига нисбатан тегишли маъмурий жазолар қўлланилди.

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, ҳиссадорлик жамиятларига айлантириш борасида йўл қўйилган оқсашларни бартараф этиш учун зарурий чора-тадбирлар кўриб чиқилди, жамиятларнинг қимматбаҳо қоғозларини чиқариш ва сотишларини тезлаштириш тадбирлари ишлаб чиқилди ва бошқарманинг тегишли бўлим раҳбарлари ва бош мутахассислари зиммасига юклатилди. Бугунги кунгача вилоятдаги 39 та ҳиссадорлик жамиятларининг 85,0 миллион сўмлик акциялари сотилди.

Бозор инфраструктурасининг илк тузилмаларини барпо этиш, уларнинг ишини ташкил этиш борасида талайгина ишлар амалга оширилди.

Ҳокимликлар, маҳаллий бошқарув органлари, хўжалик раҳбарларига ушбу тадбирлар бажарилишини, уларни бажаришга тўсқинлик қилаётган, ҳалақит бераётган ҳолатларни аниқлаб, уларга барҳам бериш вазифаси юклатилди.

С. МИРОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш Давлат қўмитаси Самарқанд вилояти бўйича ҳудудий бошқармаси бошлиғининг биринчи ўринбосари.

«ТЕШИБ ЧИҚМАЙДИМИ, ОКОСИ?»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил 7 декабрь, № 36)

Ушбу сарлавҳа остида кичик фельетон эълон қилиниб, унда жойларда нефть маҳсулотлари ноқонуний равишда талон-тарож қилинаётганлиги танқид қилинган эди. Газетанинг шу чиқишига қуйидаги жавоб келди:

— «Ўздавнефтмаҳсулот» ҳиссадорлик бирлашмаси «Тешиб чиқмайдими, окоси?» сарлавҳали мақолани аввал бирлашма аппаратининг ходимлари ўртасида ўрганиб чиқди. Сўнгра тасарруфдаги барча корхона ва ташкилотларга ҳам мақола нусхаси тезликда юборилди. Уларга ушбу мақолани ишчи-хизматчилар ўртасида ўрганиб чиқиш ва вилоят ҳокимиятига чиқиб, ҳоким фармойиши билан вилоят ички ишлар бошқармаси, прокуратураси, солиқ қўмиталари иштирокида текширув-назорат гуруҳлари тузиш ҳақида топшириқлар берилди.

Худди шундай чора-тадбирлар аввал Тошкент вилояти нефть маҳсулотлари таъминоти корхонасида қўлланилган эди. Тошкент шаҳрида шаҳар ҳокимияти томонидан фармойиш чиқарилиб, шаҳар ички ишлар бошқармаси, шаҳар прокуратураси, солиқ бошқармаси ва вилоят нефть маҳсулотлари таъминоти корхонаси ходимлари иштирокида гуруҳлар тузилди. Улар шаҳарда рейдлар ўтказиб, турли фирмалар, шахслар томонидан бензин келтириб, ўз уйларида сақлаётган, белгиланмаган жойларда ва ёнғин хавфсизлиги қоидаларини бузган ҳолда аҳолига ёнилғи нархларини ошириб сотаётган айрим кишиларни текшириб, керакли бўлган жазо чораларини кўришяпти. Бу тадбирлар Тошкент шаҳри ва вилояти ҳудудларида ижобий натижалар берди.

Бугунги кунга келиб, бирлашма тасарруфидаги барча вилоят корхоналарида юқорида айтиб ўтилган чора-тадбирлар қўлланилмоқда. Олиб борилган ишларнинг натижалари бирлашмада таҳлил қилинаяпти.

Ю. АҲМЕДОВ,
«Ўздавнефтмаҳсулот» давлат акционерлик бирлашмаси Бош директори муовини.

«ВАЪДАНИНГ ЧЕКИ БОРМИ?»

(«Адолат» газетаси, 1995 йил 14 октябрь, № 28)

Мазкур сарлавҳали мақолада фуқаро В. Шокировнинг телефони узоқ муддатдан буён сабабсиз ишламаётганлиги тилга олинган эди. Кўрилган чора-тадбирлар тўғрисида Жиззах шаҳар ҳокими қуйидагиларни хабар қилди:

— Жиззах шаҳар ҳокимлигида «Ваъданинг чеки борми?» сарлавҳали луқма атрофлича кўриб чиқилди.

Жиззах шаҳар «Жиззахлик» маҳалласи М. Эшонқулов кўчаси, 66-уйда яшовчи фуқаро Шокиров Вахоб отага 1993 йил 24 декабрь куни 3-69-74 рақамли телефон ўрнатиб берилган.

1995 йил 4 сентябрь куни қурилиш ташкилотлари томонидан йўл кавланаётган пайтда 2 та магистрал телефон кабели узилган. Узилган кабелни топиш қийин бўлганлиги сабабли таъмирлаш ишлари анча вақтга чўзиб юборилган.

Ҳозирги кунда кабель олиб келиниб, телефон тармоғи қайтадан таъмирланди. 1995 йил 7 ноябрда 3-69-74 рақамли телефон ишлатиб берилди.

К. ҚОБИЛОВ,
Жиззах шаҳар ҳокими.

«НОМОЗИ ИЖОБАТ БЎЛАРМИКАН?»

(Адолат» газетаси, 1995 йил, 16 декабрь, № 37)

Мазкур сарлавҳа остидаги луқмада 657-«Андижон — Тошкент» поездининг 13-вагони қониқарсиз аҳволдалиги, қиш-қировли кунларда музхонага айланиб ётганлиги танқид қилинган эди. Кўрилган чора-тадбир тўғрисида қуйидаги жавоб олинди:

— Ушбу мақолани Андижон вагон депоси раҳбарияти кўриб чиқди ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш масаласини муҳокама қилди. Фактлар тўғри деб топилди. Эндиликда бундай камчиликларга йўл қўймаслик учун ҳар бир поезд бригадалари аъзолари, проводниклар билан суҳбатлар ўтказилиб, уларнинг шахсий жавобгарлиги оширилди. Ҳар бир вагонда иссиқлик даражасини сақлаш, санитария талабларига риоя этиш кўрсатиб ўтилди.

13-вагон таъмирлаш учун поезддан ажратиб олинди. Вагон депосининг буйруғига асосан 13-вагон йўл кўрсатувчиси (проводниги) А. Абдураҳмонов йўл қўйган камчилиги учун 1995 йил декабрь ойи мукофотидан юз фоиз маҳрум этилди. Поезд бошлиғи Содиров проводниклар ишига нисбатан назоратни сусайтириб юборганлиги учун қаттиқ огоҳлантирилди.

М. МАРТЬЯНОВ,
«Ўзбекистон темир йўллари» Давлат акционерлик темир йўл компанияси раисининг биринчи ўринбосари.

ЛУҚМОНИ ҲАКИМДАН СЎРАДИЛАР:

— Одамларнинг доноси ким?
— Ҳаёт ташвишларидан дилтанг бўлмагани.
— Баланд ҳимматлик ким-дур?
— У дунё неъматларини бу дунё неъматларидан устун қўйган киши.
— Одамларнинг қудратлиси ким?
— Ақли комил бўлгани.
— Ул қандай шаробки ичувчисини ялангочлайди?
— Шаҳват.
— Ул қандай оловки ўз ёқувчисини куйдиради?
— Ҳасад.
— Ул қайси бинодурки ҳеч хароб бўлмас?
— Адолат.
— Ул қандай аччиқликки охири ширин бўлур?
— Сабр.
— Ул қандай шириникки охири аччиқ бўлур?
— Тезлик.
— Ул қандай беморликки табиблар унинг муолажасидан ожиздур?
— Аҳмоқлик.

Шамсиддин ДУНАСАРИЙ

ОДАМНИ БИЛИШ ИЛМИ

ОҒИЗ

● Оғзи ўртача киши яхшилик қилувчи ва илм-ҳунарли бўлади.

● Оғзи катта бўлса, баддил ва маҳмадана бўлади.

● Оғзи кичик, ҳам олдга туртиб чиқиб турса, ул киши кин-адоватли ва ҳунрез бўлади.

● Аммо кичик оғиз эркакларга ярашмайдур.

ТИШ

● Кимнинг тишлари йирик бўлса, бадфеъл ва (бировларнинг) сир-асрорини (ёмон ният билан) билиб олишга шай бўлади.

● Кимнинг тиши заиф, оралари очиқ бўлса, унинг куч-қувватга тўлганидан далолат беради.

ЮЗ

● Юзи семиз бўлса, аёллар ва эрлар билан тил топишадиган бўлади.

● Юзи ингичка бўлса, ёмон одат ва ёмон хислатли бўлади.

● Юзи кенг бўлса, ишқ-муҳаббатга ошуфта бўлади.

● [illegible]

● [illegible]

● [illegible]

● Сирдарё вилоятининг Боёвут туманидаги марказий шифохона врачлари аҳолига намунали тиббиёт хизмати кўрсатмоқда.
СУРАТДА: ҳамшира-анестезиолог Феруза Йўлдошева.

Б. ТЎРАЕВ олган сурат.

БЎЙИН

● Бўйни узун бўлса, ундай кишининг кўнгли қора бўлади.

● Бўйни узун, йўғон бўлса, қаҳр-ғазаби тошган бўлади.

● Бўйни ўртача бўлса, тезфаҳм, мард ва хотираси кучли бўлади.

● [illegible]

● Бўйни нозик, [illegible]

(Давоми бор).

Ойнаи жаҳонда

26 февраль—3 март

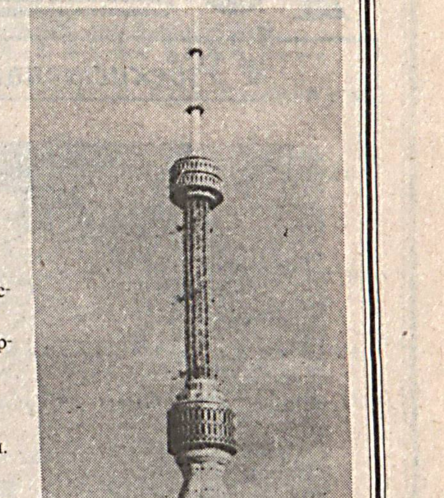

ДУШАНБА, 26

Профилактика муносабати билан 26 февраль куни Ўзбекистон телевидениеси биринчи дастурининг кундузги кўрсатувлари 6.30 дан 12.15 гача УТВ III канали орқали намойиш этилади.

[illegible]

СЕШАНБА, 27

[illegible]

ЧОРШАНБА, 28

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Кураш. Ўзбекистон чемпионати.
9.30 «Шукрона». Публицистик кўрсатув.
10.00 «Оналар мактаби». Тележурнал.

ЎҚУВ МАШҒУЛОТЛАРИ:
10.30 Инглиз тили.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 «Ассалом, Япон тили».

*

12.10 «Кашф этилаётган имкониятлар». Самарқанднинг жонон пиёласи.
12.40 — 13.50 Ш. Бошбеков. «Чорғбонлар». Тошкент Маданият техникуми талабаларининг диплом спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Ўз аризасига биноан». Мультфильм.
18.20 Спорт хабарномаси.
18.30 «Агрофирма — давр талаби». Публицистик кўрсатув.
18.55 «Навоий дунёси». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Иқтисод чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.50 «Тўти қушли аёл». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.35 Япония ҳақида ҳикоялар.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади.
18.40 «Кулгига нима етсин!».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Компьютер-Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Ҳайвонот оламининг сири».
21.45 Оҳанглар ва Эълонлар
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55 — 23.55 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Кабутарим», «Есенсой чўлларида». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».
18.20 — 21.40
21.40 «Табассум ўғрилари». Бадиий фильм. 2-серия.

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.45 «Байрам-Али». Телефильм.

IV

17.05 «Ҳаракатда баракат». Самарқанд химия заводи.
17.30 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «02» тўлқинида.
20.30 «Тажриба ва тадқиқотлар».
21.00 «Халқ саломатлиги йўлида».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Тошкент оқшомида».
22.50 — 23.30 «Туризм-ревю» (такрор.).

ҚозТД

Бугун — Жамбул таваллуди куни
7.55 «Жамбул йўли». 8.40 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 9.10 «Қум соат». Спорт янгиликлари. 9.20 «45 дақиқа». 10.05 «Жамбул». Бадиий фильм. 11.50 Жамбул таваллудининг 150 йиллигига. «Хотира архиви».

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 18.00 Телефильм. 18.20 Жамбул таваллудининг 150 йиллигига. «Бир сурат тарихи». 18.40 «Минус» дастури. 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 21.05 Адабий телеальманах. 22.00 «Чорраҳа». Телесериал. 8-серия. 22.45 «Ҳуқуқ-тартибот».

ПАЙШАНБА, 29

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Иқтисод чорраҳаларида». Тележурнал.
8.50 «Тўйлар муборак». Бадиий фильм.
9.55 «Элга хизмат». Талаб ва таклиф.
10.25 «Қишлоқ стадионларида». Оммавий спорт масалалари.
10.45 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.15 Чанг тароналари.
11.45 — 12.15 «Асл борки, олам мунаввар». Публицистик кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» устахонаси. «Онамга совға».
18.40 «Шеърият». Жонибек Субонкулов.
18.50 «Фермер». Тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Юзма-юз».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан. Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Нури иймоним». Носир Алимаҳсумов қўйлайди.
21.40 «Беш ҳалқа жозибаси». Халқаро Олимпиада ҳаракатининг 100 йиллигига.
22.10 «Ёшлик» студияси. «Ухшаш чеҳралар».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.20 «Рақслар гулдастаси».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «Автосалон».
20.10 «Сизнинг услуб».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 ТВ II намойиш этади.
21.00 «Мусиқий йўлка».
21.10 Жаҳон киноси юлдузлари.
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.15 — 00.15 «СПОРТ — ҚИТЪАСИ».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Тоғдаги йилқи», «Йилқичилар қўшиғи». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Серафима ороли». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 24.00 «Шоҳсупа сари».

IV

17.05 «Замандас» (қозоқ тилида).
17.55 «Сибирь нефрити». Телефильм.

*

18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Нима, нима».
21.20 «Дорихона эшитади...».
22.00 «Инсон».
22.10 Эълонлар.
22.15 — 23.45 «Кинематограф».

ҚозТД

8.40 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 9.10 Опа-сингил Ойнакуловалар дуэти. 9.50 Кундузги телесериал. 10.40 Хоккей.

* * *

17.00 Мультфильм. 17.30 «Коре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви. 18.00 «Чеҳралар». 18.25 «Оқ Урда». 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 21.05 «Глобус». 21.25 «Пекин — Париж. Севги». Видеофильм. 21.50 «Қум соат». Спорт янгиликлари. 22.00 «45 дақиқа». 22.45 «Ҳуқуқ-тартибот». 23.20 «Мальборо-мотор» Телешоу.

ЖУМА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Футбол майдонларида».
9.10 «Кўклам чечаклари». Кинодастур.
9.50 «Ёшлар ва замон». Ёшлар Иттифоқи — янгиланиш сари.
10.30 Немис тили.
11.00 «Сеҳрли оҳанглар». Успенский номли мусиқа мактаби.
11.30 «Илм ўзликни билмакдир». Маърифий кўрсатув.
12.00 — 12.30 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари». Андижонликлар тажрибаси.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Олтин тақа». Мультфильм.
18.20 «Яшнаб келдинг гул баҳор». Адабий-мусиқий композиция.
18.50 «Ватан туйғуси». Адабий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ҳаёт ва қонун».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги олдидан Абдулла Орипов. «Соҳибқирон». Бадиий ўқиш. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Муҳаммадали Абдуқундузов.
21.10 «Руҳи равоним — эътиқод». Машраб.
22.15 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг 70 йиллиги олдидан. «Дилдаги гаплар».
23.05 «Ўзбектелефильм» кўрсатади. «Буюк ипак йўли».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.50 — 00.20 «Сизни эслаб...» Авазбек Олимов қўйлайди.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Эртак».
18.35 «Жума тақвими».
18.40 «Ривоят».
18.50 «Эртага — шанба».
19.10 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Эълонлар.
19.50 «RAKS» қўшиқлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Тасвир».
21.20 «Таманно».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 23.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ургут жилолари», «Дашти Жум». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
7.30 — 9.00 «Телетонг».

* * *

18.20 — 21.40

*

21.40 «Офарин-96». Оммабоп эстрада қўйлари ижрочилари II республика фестивали. 1-кўрсатув.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 Янгиликлар.
23.30 — 23.40 «Қирғиз шойиси». Телефильм.

IV

17.00 «Орзулар оғушида».
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.

*

19.40 «Мультикарусель».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Болалар ва дунё».
20.30 «Билиб қўйган яхши».
20.55 «Иштирок этувчилар».
21.25 Эълонлар.
21.30 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси».
21.55 — 22.35 «Мусиқий меҳмонхона».

ҚозТД

8.40 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 9.10 «Қум соат». Спорт янгиликлари. 9.20 «45 дақиқа». 10.05 «Ҳаёт учун хавфли». Бадиий фильм. 11.30 «Ислом конференцияси». 11.55 «Эрта узилган ҳаёт».

* * *

17.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 17.50 Мультфильм. 18.00 «Гутен абенд!». Немис таҳририяти кўрсатуви. 19.00 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 21.05 «Миллион» дастури. 21.55 «Мусиқали танаффус». 22.45 «Ҳуқуқ-тартибот».

ШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Ўзбекистон Давлат телерадиокомпаниясининг 70 йиллиги олдидан. «Дилдаги гаплар».
9.20 «Олимп сари». Спорт дастури.
9.50 «Достон тинглаб...». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Отахон Матёқубов.
10.35 «Нофелет қаерда?». Бадиий фильм.
12.00 «Қувноқлар даврасида».
12.20 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизион клуби.
13.05 «Яшил чироқ». Мусобақа ғолибларининг учрашуви.
14.05 — 14.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Спорт хабарномаси.
18.15 «Замон».
18.25 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.45 Оқшом эртаклари.
20.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Ўзбекистон — Ватаним маним». Қўшиқлар кўрик-танлови.
21.25 «Ўзбекистон жаҳон ҳамжамияти сафида». Ўзбекистоннинг БМТга аъзо бўлганлигининг 4 йиллигига бағишланади.
21.55 «Ассалом, Баҳор». Мусиқий дастур.
22.55 «Тунги седу». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.10 «Автосалон».
10.30 «Сизнинг услуб».
10.45 Жаҳон киноси юлдузлари.
11.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
11.30 «Кинонигоҳ».
13.10 — 14.10 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

***

18.00 «Совға».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида)
19.45 Эълонлар.
19.50 «Оҳанглар оғушида».
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.50 Эълонлар.
20.55 «Кўнгил». Дилшод Шамсиннинг муаллифлик кўрсатуви.
21.30 Видео янгиликлари.
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.10 — 22.40 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Лагич». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 21.40

*

21.40 «Офарин-96». Оммабоп эстрада қўйлари ижрочилари II республика фестивали. 2-кўрсатув.

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.45 «Жонли сайёра».

IV

10.00 «Акмалнинг янги саргузаштлари». Болалар учун фильм. 2-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Саҳий хонадонда». Украина маданият марказининг иш фаолияти ҳақида кўрсатув.
11.55 — 12.15 «Иқтисодимиз таянчи».

* * *

17.05 «Мишук». Бадиий фильм.
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Сиеҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «Телеташриф».
21.10 «Бугунги Европа».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Олам ва одам».
22.10 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
22.30 «Ер» сайёраси.
23.10 — 23.30 «Бу ажиб дунё».

ҚозТД

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.55 «Дадил ва хушрўй кимсалар». Телесериал. 8.25 Мультфильм. 9.00 «Аэлита, эркакларга суйкалма». Бадиий фильм. 10.30 «Адаспан». 11.00 Г. Кижирбекова ижро этади. 12.55 Бизнинг кино. «Ишдаги ишқ». Бадиий фильм. 1-серия. 14.20 Ток-шоу. «Арғимчоқда икковлон». 14.50 «Қозоғтелефильм» намойиш этади... 15.20 «Мусиқий меҳмонхонада». Надежда Павлова. 16.00 «Мальборо»-мотор». Теле-шоу». 16.20 «Тоғлик». Телесериал. 23-серия. 17.10 «НР» иши». 17.35 Телетеатр. Режиссер Абубакир Раҳимов. 18.30 Мусиқали танаффус. 19.00 «Ютуқ» салони. 21.05 «Жамбул ва мусиқа». 21.35 Халқ қўйлари. 22.00 Композитор Кенес Дуйсекеев ижодий кечаси. 23.20 «Мусиқали соат».

ЯКШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.50 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Шоҳсанам». Хоразм қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.50 «Шоҳруҳ» клуби.
12.20 «Достон тинглаб». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Отахон Матёқубов.
13.05 «Сирли сандиқ». Телевизион ўйин.
14.05 «Ташриф». Дам олиш дастури.
14.45 — 15.45 «Қишлоқ ҳаёти». Публицистик кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Еттига — етти». Телевизион танлов.
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Италия таассуротлари». 6-кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
22.05 «Тимсол» видеоканали.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 — 00.20 «Жаҳон киноси юлдузлари».

II

9.00 «Эртак».
9.20 «Ривоят».
9.30 «RAKS» қўшиқлари.
9.55 «Таманно»
10.05 «Олам».
10.55 «Оҳанглар оғушида».
11.10 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
11.55 «Имкон чўққилари».
12.15 «Кўнгил».
12.50 Видео янгиликлари.
13.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
13.30 Видео — «О».
15.10 — 16.10 «СПОРТ-ҚИТЪАСИ».

***

18.00 «Келгуси ҳафтада».
18.10 Эълонлар.
18.15 «LEGO сайёраси». Болалар учун дастур.
18.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Салом, ёшлар!».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Илҳом сатрлари».
21.10 «Фармед».
21.20 «Оҳанглар оғушида».
21.30 «Шахс ва баҳс».
21.50 «Даракчи».
22.00 «Келгуси ҳафтада».
22.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 — 00.10 Видео — «О».

III

17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Салом, Навруз», «Бешик тўй». Телефильмлар.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.20 — 22.50

*

22.50 «Афшона — Ибн Сино ватани». Телефильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25 — 23.50 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
12.15 «Менинг кўчам...».
12.30 Эълонлар.
12.35 — 12.55 «Жонли сайёра».

17.05 «Кашф этилмаган ороллар». Бадиий фильм.
18.10 — 19.40 Туркия телевидениеси.
19.40 «Сиеҳдонча». Болалар учун дастур.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
20.25 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.55 «Сенинг вақтинг».
21.20 «Ташрифлар ва таклифлар».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Хонадонингизда осойишталик бўлсин!».
22.55 — 00.25 «Кинематограф».

ҚозТД

7.05 «Хабар». Ахборот кўрсатуви. 7.35 Мультфильм. 8.10 «Тоғлик». Телесериал. 23-серия. 9.30 «Алатау» намойиш этади. 10.00 «Сиҳат-саломатлик». 10.25 «Товушлар музейи». 10.55 Бизнинг кино. «Ишдаги ишқ». Бадиий фильм. 2-серия. 12.30 Телефильм. 13.00 «Аёл, оила, бола». 13.30 «Әнші балапан» саҳифаларида. 14.00 «Замин соҳиби». 14.20 «Ватан». 15.00 «Кинотавр акс-садоси». Кино-концерт. 16.00 «Соҳибжамол». Телесериал. 17.00 «Халқаро объектив». 17.20 «Имкон». Ёшлар учун кўрсатув. 17.50 Футбол олами. 18.10 «Минус» дастури. 18.25 «Азия дауси» студияси. Сўнгги сўз. 19.00 «Чорраҳа». Телесериал. 9-серия. 20.00 «Ҳафтанома». 21.20 «То[illegible] тортишув». 21.50 Қозоғистон бўйлаб киносаёҳат. 22.00 Композитор Кенес Дуйсекеев ижодий кечаси. 2-бўлим.

• Ўзбекистоннинг тарихий обидалари

• Асори-атиқалар тарихдан унсиз сўйлар...

Содиқ МАҲКАМОВ
сурат-лавҳаси.

• *Ижтимоий ҳимоя*

МЕҲР УЛАШИБ

Инсон ўз ҳаёти давомида ҳар қандай воқеаларнинг шоҳиди бўлади. У келажакда нима бўлишини, тақдир пешонасига нималар ёзиб қўйганлигини қаёқдан билсин? Дориломон ҳаётдан мамнун ҳолда соппа-соғ ишлаб юрибсиз. Лекин кутилмаганда қандайдир фалокат рўй берди... Йўқ, бундан ҳаммани Худонинг ўзи асрасин. аммо фалокат қош билан қовоқ орасида туради, дея бекор айтилмаган. Ана шундай оғир аҳволга тушиб, нола-ю фиғонингиз кўкка кўтарилганида сизга беғараз меҳр ато этадиган шундай бир жамоалар борки, булар ижтимоий таъминот бўлимларидир.

Тошкент вилояти Урта Чирчиқ тумани ижтимоий таъминот бўлими мудири Орифжон ака Умаров ана шундай оқибатли кишилардан. Ориф ака ўз эътиқодига бир умр содиқ қолди. Умрининг ўттиз уч йилини шу соҳа учун сафарбар этди. Унинг меҳнат дафтарчасида биттагина ёзув бор. «1963 йил 17 январь. Туман ижтимоий-таъминот бўлимига инспектор этиб тайинлансин».

Устози Низомиддин ака Ғуломов ҳар доим унга шундай дерди:

— Касбни ардоқланг! Сиздан нажот кутиб турли тоифа кишилар келади. Ҳар бирининг кўнглини кўтаринг, ёрдам беринг. Ҳаётта чорланг! Ана шунда ҳеч қачон кам бўлмайсиз...

Устознинг бу насиҳатлари бир умр қулоқлари тагида жаранглаб, шахсий ҳаётининг қомусига айланди. Унга риоя этиб, одамлар ҳурматини қозонди.

— Туманимизда 18,5 минг нафар пенсионер бор, — дейди Орифжон ака, — ногиронларни, ёлғиз қарияларни, кўп болали оналарни, фахрийларни вақтида нафақа билан таъминлаяпмиз.

Уттан йили юртбошимиз «1941—45 йилларда фронт орқасида меҳнат қилганларни «Шуҳрат» медали билан ҳамда уруш қатнашчиларининг I, II, III гуруҳ ногиронларини «Жасорат» медали билан тақдирлаш ҳақида»ги Фармонига биноан 811 нафар киши «Жасорат» медалига, 1162 киши эса «Шуҳрат» медалига тавсия этилди. Ушбу мукофотларнинг ҳужжатларини тайёрлашда бўлим ходимлари — Тўхтасин Деҳқонов, Насиба Қистоубоева, Зулфиқор Акимбеков, Орифжон ака Умаров бошчилигида сидқидилдан меҳнат қилдилар. Пенсионерлар ўз пенсияларини вақтида олаётганидан мамнунлар.

И. ТЎЛИБОЕВ,

СУРАТДА: ижтимоий таъминот бўлими мудири О. Умаров пенсионер отахонни ҳар доимгидек илиқ қарши олмоқда.
Муаллиф олган сурат.

СЎРАНГ, ЖАВОБ БЕРАМИЗ

ДИПЛОМАТЛАР ЛИБОСИ ҚАНДАЙ БЎЛАДИ?

— Дипломатлар учун жорий қилинган ягона либос намуналари мавжудми? Бу масала бизнинг республикамизда қандай ҳал қилинмоқда?

Д. АМИНОВА,
Тошкент шаҳри.

— Европа давлатларининг XVIII-XIX асрлардаги ҳукмдорлари ташриф буюрганда махсус кийимда ҳозир бўлиш мақсадга мувофиқ ҳисобланган. Элчиларнинг кийимлари уларнинг мамлакати тўғрисида тасаввурга эга бўлишда ҳам муҳим роль ўйнаган. Хорижий элчилар ўзи яшаб турган давлатнинг байрамлари, тарихий саналари муносабати билан бериладиган юқори даражадаги қабул маросимларида қоида сифатида дипломатик либосларда ҳозир бўлганлар.

Собиқ иттифоқ даврида, яъни 1943 йил 23 майда СССРнинг дипломатик ходимлари учун бичимли кийим жорий этилган. У парадга кундалик ёзги, қишда кийиш учун тасдиқланган. 1954 йилда эса СССРда дипломатик либос бекор қилинган. Дипломатик либос кийиш фақат Фавқулодда ва Мухтор элчи, Фавқулодда Мухтор вакилга парад кунларида рухсат этилган. Иккинчи жаҳон урушидан кейин пайдо бўлган ёш давлатларнинг кўпчилиги дипломатик либос кийиш анъанасини қўлламаганлар ва уларнинг дипломатик вакиллари ҳар қандай ҳолатда ҳам оддий кийимда бўлганлар.

Дунёнинг бир қисмида монархия давлатлари сақланиб қолганлиги туфайли уларда дипломатик либос кийишда баъзи бир қоидаларга амал қилиш лозим кўрилади. Дипломатлардан бундай махсус маросимларда, яъни, айтайлик, тахтга ўтириш ёки тахтга ўтирган монархнинг ўлими ва бошқа ҳолатларда дипломатик либос кийиш талаб этилади. Бундай ҳолларда, масалан, дейлик, монархнинг ўлими муносабати билан ўтказилаётган маросимда қатнашаётган вакил либосига қора белги олиши лозим. Катта байрам тантаналаридаги қабул маросимларида ҳам дипломатик вакиллар ўз либосларида бўлишлари, мабодо таклиф этилган дипломатик ваколатхона ходимлари учун бундай либос жорий этилмаган бўлса, улар парад либоси сифатида қора фрак ва оқ жилет, цилиндрли шляпада бўлишлари керак.

Умуман, махсус дипломатик либоснинг бўлиши дипломатик шахсларнинг рамзий сифатини, яъни вакиллик белгисини намоён қилувчи кўринишидир.

Энди ҳозирги кунда шаклланаётган ўзбек дипломатиясининг либоси устида баъзи бир фикрларни баён қилмоқчи эдик. Фикримизча, аввало бундай кийим кийиш лозим бўлган дипломатик ходимларнинг категорияси уларнинг мартаба ва даражасига мувофиқ тасдиқланиши лозим. Айни вақтда дипломатик либосни кийиш тартиб ва қоидалари ишлаб чиқилиши керак. Ва ниҳоят, бундай кийимнинг ёзлик ва қишлик, эркаклар ва аёллар учун байрам ва оддий кунларига мўлжалланган турларини жорий этиш кўзда тутилиши зарур. Дипломатик тажрибадан кўриниб турибдики, дипломатик либосни жорий этишда барча давлатлар ўз миллий урф-одатлари ва миллий кийимларига асосланади.

Мен Ғарбнинг Осиёга, унинг мафтункор санъатига ошуфталигини биламан. Бизнинг миллий кийимларимиз Ғарбни лол қолдириб келаётганининг кўплаб гувоҳи бўлганман. Фикримнинг исботи сифатида мисол келтирмоқчиман. Париждаги Темурийлар жамиятининг президенти, машҳур француз олими Л. Кэрэннинг чиройли Чуст дўппи кийиши ўтиришларга нақадар файз киритишини, шу жамиятининг бош котиби Бриссан хонимнинг атлас кўйлак ва лозими, қадимий адрас тўнни фахр билан катта меҳмондорчиликларга кийиб бориб, бу либоси билан жамоани мафтун этганини кўрганингизда, ўзбек меъморчилиги, каштачилиги, гиламдўзлиги дунёга қанчалик маъқул ва машҳур эканлигини сезганингизда, миллий ўзлигимизни асрашимиз, уни бойитишимиз кераклигини теран ҳис қиласан, киши.

Дунёда ўзбеклардек маданиятда ва санъатда юқори чўққиларга эришган халқлар жуда кам, буни муболағасиз айтиш мумкин. Ана шу маданиятнинг ажралмас бўлаги бўлмиш миллий кийимларимизни кенгроқ қўлласак янада яхши бўлади, деб ўйлайман.

Лола САИДОВА,
ҳуқуқшунослик номзоди.

БИРЖА — БОЗОРМИ?

— Ислоҳотлар туфайли юртимизда турли-туман биржалар кўпайиб кетди. «Биржа» сўзининг асл маъноси нима?

Т. ҚУДРАТОВ,
Қўқон шаҳри.

— Бугунги кунда тилимизга янги-янги сўзлар кириб келмоқда. «Биржа» ана шундай сўзлардан биридир. Бу аввало мамлакатиздаги иқтисодий ислоҳотлар ва бозор муносабатларига ўтиш жараёни билан боғлиқдир.

«Биржа» асли лотинча «бўрса» деган сўз бўлиб чарм ҳамён маъносини билдиради. Бу сўз олмончада бурсе, французча боурсе, итальянча бўрса, голланд тилида беурс шаклида ишлатилиб, одамлар савдо-сотиқ учун тўпланадиган бино маъносини англатади. Бизнингча бу бозордир.

Урта асрларда эса олмон тилида тўгарак, йиғин маъноларини англатган. Шунингдек, мазкур сўз бельгиялик бой Вандер Беиренинг уйи теварагида ўтган йиғилишлар билан ҳам боғланади, деган таҳминлар бор. XIII-XIV асрларда Бельгиянинг Брюгге шаҳрида яшовчи бу бойнинг дарвозасига уч ҳамён шакли туширилган тамға (герб) осиб қўйилган экан.

Лотин тилидаги бурса сўзи ўрта асрларда университетларда ўқийдиган камбағал талабалар ётиб юрадиган ётоқхонани билдиради.

Бў ўринда Туркиядаги Бурса шаҳрини ҳам эслаб ўтмоқ лозим. Балким, у ерда ҳам ўз даврида катта бозор бўлгандир.

Хуллас «биржа» сўзи ҳозирги кунда ўзбек тилида савдо марказларини тушунтириш маъносида ишлатилиб келинмоқда. Уйлаймизки, биржа сўзи байналмилал сўз сифатида тилимизга ҳам сингиб кетади.

М. ЙЎЛДОШЕВ.

• *Ҳикоят*

ИТ ВА БЎРИ

Очликдан нимжон ҳолга тушиб, ниҳоятда хунуклашиб кетган бўри чиройли ва семиз итга дуч келиб қолди. Бўри итдан: «Бундай ёқимли ҳолга қандай қилиб эришдинг?» деб сўради: Ит унга: «Мен хожамнинг уйига ўғрилар келмаслиги учун кеча-кундуз посбонлик қиламан. Бунинг эвазига хожам лазиз таом, ширин сув ва дилкушо макон берган. Агар сен ҳам мен билан бориб хизмат қилсанг, хожам хизматингни ерда қўймайди!» деди. Бўри унинг сўзини қабул қилди ва ҳар иккиси йўлга тушди. Тасодифан бўрининг кўзи ит гарданидаги тасмага тушиб қолди ва сўради: «Бўйнингдаги нима?» Ит унга: «Хожам бўйнимга занжир осиш учун бу тасмани боғлаб қўйган!» деб жавоб берди. Бўри тавба қилиб деди: «Агар у ерда занжир бўлса, бас, мен бормайман ва яшашнинг ўзгача йўлини қидираман! Бир умрлик озодлигимни бир бурда нонга сотмайман!»

Бўри шундай деб ўз йўлига равона бўлди.

• *Ҳаракатларида жиноят таркиби йўқ...*

Дунёда балолар кўп: ўт балоси, сув балоси... Лекин ҳаммасидан ёмони туҳмат балоси экан. Мақоламиз қаҳрамони айнан мана шу офатга рўбарў бўлиб, деярли 9 йилдан бери ҳақиқат излаш билан овора...

КАЛАВАНИНГ УЧИ ҚАЕРДА?

1987 йилнинг 29 май куни ярим кечаси унинг уйига тўсатдан бостириб кирдилар.

— Сиз қамоққа олиндингиз, — дейишди чақирилмаган «меҳмон»лар, — машинангиз билан бир одамни уриб кетганликда айбланасиз...

— Худо ярлақагурлар, бу ишдан менинг асло хабарим йўқ, — дея олди у фақат ва қўрқувдан дир-дир қалтираб турган хотинига юзланди, — тезда қайтиб келаман.

Лекин «қайтиб келиши» ҳийла узоққа чўзилиб кетди.

Келинг, энди у билан яқинроқ танишайлик. Бу ўринда унга Тошкент вилояти, Янгиобод шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғи милиция подполковниги В. Говорухин имзо чеккан тавсифномадан кўчирма келтирсак кифоя.

«Милиция сержанти Қулматов Маназим Маматқулович, 1955 йилда туғилган. Тожик, Қўқон автомобил йўллар техникумини туғаллаган. 1981 йилдан 1987 йилгача Янгиобод шаҳар ички ишлар бошқармасида йўл-патрул хизмати нозири лавозимида ишлаган...»

Хуллас, В. Говорухиннинг тавсифномасида сержант Қулматовнинг фаолиятига юксак баҳо берилган.

Хўш, нима воқеа бўлган эди? Буни тушуниш учун 9 йил муқаддам «Тошкент-Қўқон» автомобиль йўлининг 97-километрида рўй берган фожеа илдизларига чуқурроқ назар ташлашимиз лозим. Тергов протоколларида қайд этилишича, 1987 йил 27 май куни тунги соат 23 дан 15 минут ўтганда айнан шу ерда, Ангрен шаҳрига кираверишда 18 ёшли Баҳодир Эргашевни енгил машина уриб кетган. Йигит 1-шаҳар касалхонасига олиб борилгунча оламдан кўз юмди.

Кимдир кўрибди: жиноят содир этган машина ҳайдовчиси милиционер кийимидаги киши экан. (Ажабланарли жойи шундаки, бу нарса ҳақида хабар берган кимса, яъни «кимдир» номаълум). Айнан мана шу ҳолат, яъни йигитни машинада милиция ходими уриб юборганлиги йўл ҳаракати нозири сержант Қулматовни ҳибсга олиш учун асос бўлди. Сабаби, у кўпинча ўз акасига тегишли бўлган «ВАЗ-2105» русумли «Жигули» машинасини миниб юрар эди.

Калаванинг чуваланиши мана шундан бошланди. Ангрен шаҳар ички ишлар бошқармаси томонидан УзССР Жиноят-Процессуал Кодексининг 108 ва 208-моддалари 2-қисми билан қўзғатилган жиноий ишни Тошкент вилоят прокуратурасининг катта терговчиси А. Ширинов қабул қилиб олди. Мазкур иш бўйича гумон қилиниб, қамоққа олинган сержант Қулматовнинг жиноий иши ниҳоят 1988 йилнинг 4 март куни Олмалиқ шаҳар суди томонидан кўриб чиқилди. Собиқ йўл ҳаракати нозири айбдор деб топилди ва 8 йил қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Шу ернинг ўзидаёқ қўллари орқасига боғланганча турмага олиб кетилди. Судда айбланувчи ва ҳимоячисининг келтирган оқлов далилларидан биронтаси ҳам инобатга олинмади... Келинг, ўша исбот-далиллардан баъзиларига кўз югуртириб чиқамиз. Зеро, улар жуда ҳам асосли ва ўринли эди.

Фожеа содир этилган жойда машина чироқлари ҳамда бошқа қисмларининг қолдиқлари қолган эди. Улар машинанинг мазкур қисмлари декоратив ҳашамга эга бўлганликларидан дарак бериб турарди. Қулматов минган машинада эса ҳеч қандай ҳашам бўлмаган. Бу нарсани ушбу машинани бир ой аввал техник кўрикдан ўтказган Янгиобод шаҳар ички ишлар бошқармаси нозири Обидов ҳам тасдиқлаган. Яна бир муҳим жиҳати — ўша жойда машинанинг қоқ белидан ўраб қўйиладиган ялтироқ никел тасмачанинг қолдиғи ҳам топилган. Бундай тасмалар фақатгина «03» ва «06» русумли «Жигули»лардагина бўлади. Қулматовнинг машинаси эса «05» русумли эди.

Учинчи ва энг муҳим оқловчи далил, яъни ҳуқуқшунослар тили билан айтганда, «алиби»ни ҳам суд инобатга олмаган. Уша машъум 27 май куни Маназим ишдан кечқурун соат 22 да қайтган. Уйга кетаётиб, йўлда таниши В. И. Мешчеряковни учратиб қолади. Унинг гаражида яна бир таниши — В. Снегирёв ўз машинасини тузатаётган экан. Мешчеряков Қулматовни ўз машинасида унинг уйига келтириб қўяди. Иккаласи Қулматовнинг уйида ярим соат гурунглашиб ўтирадилар. Фожеа эса соат 23 дан 15 дақиқа ўтганда юз берган...

Судда Мешчеряков билан Снегирёвнинг худди мана шу хусусда қасам ичиб берган кўргазмалари ҳам инобатга олинмади. Ким билсин, балки ҳақиқий жиноятчини панага суриб қўйиш ва унинг ўрнига жиноятни ювошгина сержантга ағдариб қўяқолиш кимлар учундир керак бўлгандир? Зотан Ангрен шаҳри ва унинг атрофида Қулматовдан бошқа ҳам ўз машинасига эга бўлган каттакичик лавозимдаги ўнлаб милиция ходимлари борлиги ҳеч ким учун сир эмас...

Маназим уч ой турмада ётди. Бу муддат давомида ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга жами 250 та (!) шикоят хати йўллади. Ниҳоят, Тошкент вилоят судининг 1989 йил 19 апрель кунги қарори билан Олмалиқ шаҳар судининг ҳукми бекор қилиниб, қайта терговга юборилди. Иш қўшимча ўрганиб чиқилди ва 1988 йил 24 августда Ўзбекистон Жиноят-Процессуал Кодексининг 175-модда 2-қисми билан ётқизилди. Ҳуқуқшуносликдан хабари йўқлар учун изоҳ бериб ўтамиз: бу модда айбланувчининг жиноят содир этилишида иштирок этганлиги исботланмаганлиги, қўшимча далиллар тўплаш учун эса имконият йўқ эканлигини билдиради.

— Ишнинг бундай ётқизилиши менга бутунлай керак эмасди, - деб ёзади М. Қулматов ўзининг редакцияга йўллаган хатида, — ахир мен нега бекордан-бекор азият чекишим керак? Ахир гумон, шубҳа тавқи лаънати бир умр пешонамга муҳрланиб қоляпти-ку!

Шундан сўнг у шикоят ёза бошлади.

Иш республика прокуратураси томонидан яна қайтадан кўрилишга юборилди. Терговчилар ўзларини «суғурта» қилганлари ҳолда Қулматовга яна ўша маълум ва машҳур 175-модданинг 2-қисмини тақайвердилар. Республика прокуратураси эса бу моддани рад этаверди. Ҳаммаси бўлиб, уч марта қайтарди.

Ниҳоят, орадан деярли тўрт йил ўтгач, Тошкент шаҳар прокуратураси адолатли қарорга келди. Прокуратура бош терговчиси У. Рисқулов ишни эринмай, бир неча ой давомида батафсил ўрганиб чиқди ва 1991 йилнинг 28 февраль куни М. Қулматовни Узбекистон Республикаси Жиноят-Процессуал Кодексининг 5-модда 2-қисмига асосан ҳаракатларида жиноят таркиби йўқлиги сабабли ётқизиш ҳақида қарор чиқарди.

Ҳа, адолат ғалаба қозонди. Лекин у ҳали чалажон, кемтик, яримта адолат эди. Собиқ сержант ўз олдига қатъий бир мақсадни қўйганди: майли, ўтган ишга салавот. Уша алғов-далғов, замонда унинг каби ноҳақ азоб чекканлар озмунчамиди? Лекин энди нима бўлганда ҳам ўз хизматига тикланиши керак! Ерга топталган обрўсини, нуфузини ҳамшаҳарлари, ёру дўстлари, хизматдошлари ўртасида мана шу усул билангина тиклаш мумкин, холос. Ахир биз ҳуқуқий давлат қуряпмиз!

У ўзининг собиқ лавозимига қайтишни сўраб, Тошкент вилоят ички ишлар бошқармасига мурожаат қилди. Лекин тузук-қуруқ жавоб олмади. Яна республика прокуратурасидан мадад сўради.

Ниҳоят, 1994 йилнинг январи охирида. Маназимга, ишга тикланишига рухсат беришлари тўғрисидаги аризасига аввалги иш жойидан қул қўйдириб келишни топширдилар. У қўл қўйдирдигина эмас, ҳатто ижобий тавсифнома ҳам олиб келди. (Уни мақола бошида келтирдик). «Энди тиббий комиссиядан ўтинг» дедилар. Утди. Арслондек бақувват, соғлом экан. Бу ҳақда ҳужжат қилиб беришди. «Янгиободда сизга иш йўқ экан. Вилоятнинг исталган жойидан ўзингизга иш қидириб топинг. Уша ерга юборамиз» дея ваъда беришди. Оҳангаронда иш бор экан. Туман ички ишлар бўлими бошлиғи вазифасини бажарувчи подполковник Р. Акромов Қулматовнинг аризасига «Кузатувчи лавозимига тайинланишига розиман» дея имзо чекиб берди. Иш яна Тошкент вилоят ички ишлар бошқармасининг кадрлар бўлимига бориб, тақа-тақ тўхтаб қолди. «Сизнинг ишингиз Жиноят-Процессуал Кодексининг 175-модда 2-қисми билан ётқизилган экан. Бу модда билан хизматингизга тиклай олмаймиз» дейишди.

— Йўқ, бу модда билан эмас, бошқа, бутунлай оқловчи 5-модда 2-қисм билан ётқизилган. Мана бу ҳақда ҳужжат,— деди у. Ҳужжатни кўрсатди. Лекин негадир ишонишмади...

Ниҳоят жабрланувчи яна (нечанчи бор!) Республика прокуратурасидан нажот сўрашга мажбур бўлди. Мана, унинг натижаси бўлмиш ҳужжат бизнинг қўлимизда турибди. Унга Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари имзо чеккан. Бу расмий ҳужжатда М. Қулматовнинг иши Узбекистон Республикаси Жиноят-Процессуал Кодексининг 175-модда 2-қисми билан эмас, балки 5-модда 2-қисми билан ётқизилганлиги очиқ-ойдин кўрсатилган.

Энди бир савол туғилади: сизларга яна нима керак, барака топгурлар? Бир инсон деярли 9 йил давомида азобланяпти. Унинг бутунлай беайб эканлигига эса давлатимизнинг ҳуқуқни ҳимоя қилувчи энг юқори ташкилоти кафолат бериб турибди!

Бир инсон кимнингдир айби билан шунча азоб-уқубатлар чекди. Энди, бутунлай беайб эканлиги ойдек равшан бўлгач, фақат ўзининг қонуний, — ишига жойлашларини талаб қилаяпти.

— Бир кун бўлса-да ҳамшаҳарларим мени ўша ўрганиб қолган милиция кийимида кўриб қўйсалар бас. «Ҳа, адолат қарор топибди» десалар бўлгани.

Бўлган гап шу. Биз адолат ҳақида кўп гапирамиз, лекин унинг асл моҳияти, қадр-қиммати тўғрисида гоҳо тузук-қуруқ ўйлаб кўрмаймиз.

«Адолат — ҳамма нарсани ўз жойига қўя билишда». Бу гапни неча-неча юз йиллар муқаддам қадим Румо нотиғи Цицерон бот-бот такрорлашни яхши кўраркан. 9 йилдан бери чўзилиб келаётган мазкур ишда ниҳоят, ҳамма нарса ўз жойига қўйилади, деб ишонч билдирамиз.

Қодиржон СОБИРОВ.

БОШҚОТИРМА

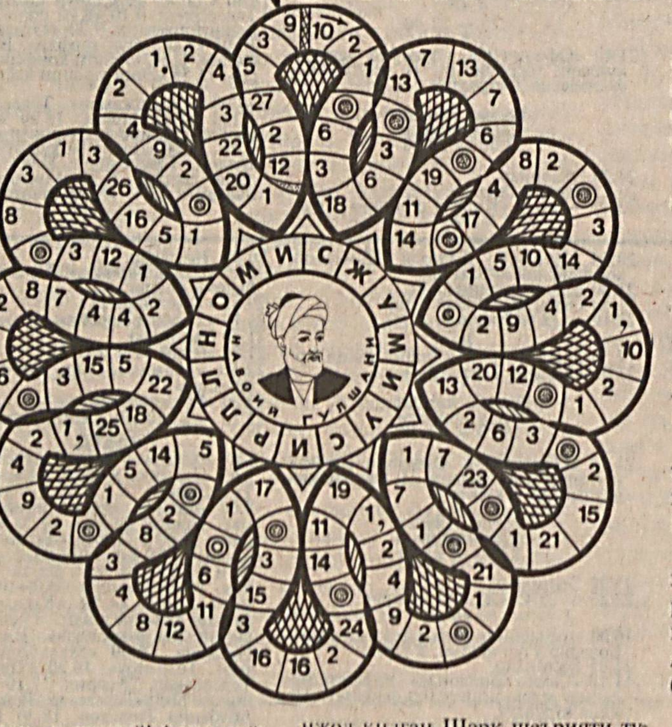

Азиз муштарий! Аввал қуйида таърифланган сўзларни топиб очқични ҳал этинг.

1. Ёш Алишер истеъдодини юксак баҳолаган устоз, буюк ўзбек мумтоз шоири — 4, 7,16, 26,3,9.

2. Уйғун ва Иззат Султоннинг «Алишер Навоий» драмаси қаҳрамони — 8, 7, 4, 3.

3. Навоий маҳорат билан ижод қилган Шарқ шеърияти тури — 16, 7, 25, 24.

4. Ойбекнинг «Навоий» романи асосида суратга олинган кўп қисмли видеофилмда шоир сиймосини гавдалантирган санъаткор — 2, 10, 18, 20, 23, 5, 27.

5. Навоий ғазали билан ижро этиладиган мумтоз қўшиқлардан бири — 17, 1, 7, 1.

6. «Фарҳод ва Ширин» мусиқали драмасида санъаткор Сора Эшонтўраева маҳорат билан ижро этган қаҳрамон — 21.19, 7, 18, 2, 12.

7. Шоирнинг тил ва тафаккурнинг умумий муаммоларига бағишланган асари — 18, 7, 10, 6, 2, 16, 7, 4, — 4, 7, 15, 2 16, 2, 9, 12.

8. Алишер Навоий ҳикматларидан:

13,3, 12. сўз —мўътабар.
яхши сўз — муттасар.

9. «Ҳамса» достонидаги бош қаҳрамонлардан бири, севги-садоқат тимсоли — 22, 3, 1, 3, 12.

10. Шарқда улуғланган бадиий ижодиёт соҳаси — 12, 2, 14, 18.

11. Навоийнинг «Лисон -ут-тайр» фалсафий достонидаги мажозий қаҳрамонлардан бири — 16, 11, 16, 3.

Энди шаклдаги рақамларни жавоб сўзларидаги тааллуқли ҳарфлар билан алмаштириб муаммономани ҳал этинг. Бунда Алишер Навоий рубоийларидан бири аён бўлади.

Шакл марказидаги катаклардa берилган ҳарфлардан бош ҳарфни топиб, ҳар сафар бир хил миқдорда қолдириб ўқиш билан топшириқни ечинг. Ундан ҳосил бўладиган ном ҳазрат шоирнинг Ислом динимиз аҳкамлари, мусулмончилик қоидалари назмда баён этилган асарига мансуб.

Тузувчи: Фозилжон ОРИПОВ.

Спорт • • • Спорт • • • Спорт • • • Спорт

АЛИШЕР АТЛАНТАГА БОРАДИ

Мамлакатимизда спортнинг кун сайин юксалиб бораётганлигини юртимиз спортчиларининг халқаро майдонларда катта ютуқларни қўлга киритаётганлигидан ҳам билса бўлади. Ана шундай ютуқлардан бири яқинда Ҳиндистонда қўлга киритилди. Қарши давлат университетининг жисмоний тарбия факультети толиби Алишер Мухторов бу ерда ўтказилган дзюдо бўйича Осиё биринчилигининг кумуш медали совриндори бўлди. У ўз юртига халқаро тоифадаги спорт устаси унвони билан қайтди.

Ҳиндистондаги турнир Алишер учун жуда омадли бўлди. Осиёнинг кўплаб кучли дзюдочиларини мағлубиятга учратди. Фақат финалдагина рақибига имкониятни бой бериб қўйди. Лекин буни асло муваффақиятсизлик деб бўлмайди. Чунки мусобақа низомига кўра турнир финалчилари шу йил Америка Қўшма Штатларининг Атланта шаҳрида бўлиб ўтадиган ёзги Олимпия ўйинларида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритарди. Алишер ана шу қийин вазифани уддалай олди. Энди у 1996 йилги Олимпия ўйинларида республикамиз шарафини ҳимоя қилади.

СУРАТДА: халқаро тоифадаги спорт устаси Алишер Мухторов.
Ш. ШАРОПОВ (ЎзА) олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН ШАРАФИНИ ҲИМОЯ ҚИЛАДИЛАР

Тошкентдаги 8-болалар ва ўсмирлар бокс мактабида ўтган йили бир неча кун давомида Ўзбекистонда хизмат кўрсатган мураббий Эдуард Семенович Ванштейн хотира соврини учун турнир бўлиб ўтганди.

Ушбу мактабнинг асосчиси ва директори Э. С. Ванштейн мактабнинг гуллаб-яшнашида ва ёш боксчиларни тарбиялашда жуда катта ишларни амалга оширган. Бевосита унинг раҳбарлигида бу даргоҳдан фақат республика мусобақаларида эмас, балки бир қанча йирик халқаро турнирларда ҳам муваффақият қозонган кўплаб «чарм қўлқоп» усталари етишиб чиқди.

Машҳур мураббийнинг шогирдлари ва замондошлари уни жуда яхши хотирлайдилар ва номини ҳурмат билан тилга оладилар. Хотира турнирида 250 дан ортиқ ёш боксчиларнинг иштирок этганлиги ҳам гапимизнинг исботи бўла олади. Улар турнирнинг энг кучли боксчиси номини олиш учун рингга чиқдилар. Қизиқарли ва муросасиз ўтган жангларни томоша қилган мухлислар келажакда мамлакатимиз шарафини халқаро майдонларда ҳам муносиб ҳимоя қила олиши мумкин бўлган кўплаб қобилиятли ёш боксчилар камол топиб келаётганлигига яна бир бор амин бўлдилар.

«Вита — ТВ плюс» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси турнирнинг муваффақиятли ўтишига катта ёрдам кўрсатди. Улар мусобақа ғолибларига кўплаб қимматбаҳо совринлар тақдим этдилар ва бу билан ёш боксчиларни ғалаба сари янада руҳлантирдилар. Улар келажакда Ўзбекистон шарафини ҳимоя қиладилар.

СУРАТДА: ким ғалаба нашидасидан маст, ким мағлубият ўтидан аламзада.
А. РИСҚИЕВ олган сурат.

Adolat
justice
Муассис: Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ.

Таҳрир ҳайъати: Анвар ЖЎРАБОЕВ, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Акмал ҚОСИМОВ, Абдурафиқ АҲАДОВ, Алижон ЮСУПОВ, Баҳодир УМИРЗОҚОВ, Жўра ЙЎЛДОШЕВ, Муқимжон ҚИРҒИЗБОЕВ, Мукаррамхон АЗИМОВА, Нажмиддин КОМИЛОВ, Рустам АҲМАДАЛИЕВ (масъул котиб), Турғунбой МАДИЁРОВ, Тўхтамурод ЖЎРАЕВ, Улуғбек ДОНИЁРОВ, Файзи ШОҲИСМОИЛ (Бош муҳаррир ўринбосари), Чоржау АБДИРОВ, Шухрат АЛИМАТОВ.

Телефонлар:
Қабулхона — 33-41-89, 36-55-70
Котибият — 36-57-93
Бўлимлар — 36-56-71
Реклама ва эълонлар — 36-58-44.

Навбатчи муҳаррир — Қ. СОБИРОВ. Навбатчи — С. САЙДИСЛОМОВ.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 140.
Газета офсет усулида, А-2 форматда чоп этилди.
Буюртма Г.— 0105.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, Тошкент-ГСП Матбуотчилар кўчаси-19.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6